

AVSTRIJA DOBILA MIROVNE POGOJE.

Mora pripoznati neodvisnost novih držav.

Pogoji za Avstrijo:
Odstopiti mora s 50 milijoni prebivalcev.

Priznati neodvisnost Jugoslavije, Poljske, Čehoslovaške in Ogrske.

Sprejeti Ligo narodov.
Sprejeti pogodbe glede Bulgarije in Turčije.

Izročiti narodne zločince vojnih zločinov, da jih sodijo zdrženci.

Sprejeti ekonomične pogoje in dovoliti prosti prevoz enako, kakor določeno za Nemčijo.

Oddati celo mornarico z orožjem in materijalom. Nadaljna rabo podmorskih čolnov v namen vojske je prepovedana. 21 križark bo razoroženih ter se bodo rabile kot trgovske ladje.

Vse vojne ladje se morajo ali razdružiti ali porabiti za drugo prevažanje.

Brest-Litovska pogodba je razveljavljena in Avstrija pripozna neodvisnost vseh pokrajin prvotno pod rusko vlado.

Avstrija ohrani 50 do 60 tisoč kvadratnih milj ozemlja in 6 milijonov prebivalcev.

Tudi glede armade, odškodnine, financ in mej so pridržane, toda se razume, da bo avstrijska vojska razpuščena.

VPRAŠANJE SLOV. POKRAJIN PRED ZAVEZNIŠKIM SVETOM. — POMANJKANJE NA PRIMORSKEM.—BEGUNCI V LJUBLJANI. — ZAHTEVAJO VOJNO ODŠKODNINO OD JUGOSLOVANOV.

(Izvirni kabelgram SNZ.)

Kako so zavezniški določili meje nemške Avstrije, še ni objavljeno, vendar pa se zdi, da se zavezniški niso ozirali na zahtevo Italije, da naj bi nemška Avstrija dobila tudi velik del slovenskih pokrajin. Predsednik dr. Seitz se sicer pritožuje nad pohlēpnostjo Jugoslovanov, ki hočejo imeti zase nemški mesti Maribor in Celovec, ali bližnja bodočnost bo pokazala, kako sta nemški. Maribor so se Slovenci polastili kmalu po sklenjenem premirju in tudi na Koroškem so se vršili boji za posest raznih mest, dokler ni ameriška komisija določila začasnih mej med Slovenci in Nemci. Vlada je nato nekaj časa mir med obema narodoma, držeč se začrtane meje, dokler niso Nemci prekoračili te črte in začeli najbesnejše preganjati slovensko prebivalstvo. Veliko število Slovencev je pobegnilo z domače grude ter bivajo sedaj v Ljubljani.

Italijani so si sedaj izmislili še drugo spletko, da bi tem bolj oslabilili Jugoslovane. Zahtevajo namreč, da morajo tudi oni plačati vojno odškodnino ter nositi del avstrijskega vojnega dolga, češ, da so bili Jugoslovani do zadnjega zvesti Avstriji ter najodločnejši sovražniki Italijanov. To poslednje je resnica, toda Italijani ne povedo, zakaj so Jugoslovani tako nepomirljivi napram njim, medtem ko so pomagali ostalim zaveznikom. Čehi so takoj po proglasitvi svoje neodvisnosti izjavili, da so sicer pripravljeno nositi in pokriti gotov del avstrijskih predvojnih dolgov, da pa ne bodo plačali niti enega centa za dolgov, katere je napravila Av-

strija tekom vojne, ker se je borila na svojo pest, ne da bi vprašala za voljo narodov. Isto so izjavili tudi Jugoslovani. Vojna odškodnina, katero bo morala plačati nemška Avstrija, je že določena, ni pa še ugotovljeno, ali bo do morali prispevati kaj tudi narodi, ki so se osamosvojili. V tem slučaju bi morali Jugoslovani plačati sami sebi odškodnino.

Položaj na mirovni konferenci se je nekoliko izboljšal v prid Jugoslovanom, kakor javlja brzojavka, katero je prejela SNZ. te dni iz Pariza. Kljub temu pa je še vedno potrebna naša pomoč, moralna in materijalna, ker vlada še sedaj veliko pomanjkanje življenjskih potrebščin, zlasti na zasedenem ozemlju. Brzojavka se glasi:

"Svet štirih je sprejel jugoslovansko delegacijo, ter se je razpravljalo o Koroški, Štajerski in Prekmurju. Upa je, da bo prva neugodna rešitev deloma izpremenjena.

Ljubljana je napolnjena z begunci iz Koroškega. Na Primorskem primanjkuje živeža in oblačil. Urad za zasedeno ozemlje ne more preskrbeti vseh življenjskih potrebščin. Apelirajte na Jugoslovane!

Italijani zahtevajo, da se na loži vojna odškodnina tudi Jugoslovanom, toda popolnoma po krivici, ker so vodili to vojno proti nam, da bi nas uničili in so Jugoslovani vedno podpirali zavezniško stvar.

JUGOSLOVANI SE SAMI BRANIJO.

So napadli Nemce, da jih zapode nazaj čez mejo.

Basle, 30. maja. — Uradno poročilo izdano v Ljubljani od jugoslovanskih uradnikov, tiče se položaja zoper nemške Avstrije pravi:

Nemški Avstrijci so v začetku maja iznenadili brez povič naše slabotne čete na Koroškem, jih premagali ter prekoračili meje, katere so jim bile določene ob času premirja. Naš poziv, da zapuste to ozemlje je bil brez uspeha in in pozneje so bombardirali naše postojanke. Naši vojaki so dobili povelje, da napadejo v sredo. Napad se je izvršil jako uspešno.

ZASEDANJE KONGRESA IN SENATA.

Senat je sprejel brez debate predlog, s katero dovoljuje 45 milijonov dolarjev za družine vojakov, ki že skoraj celo leto čakajo na opravičeno podporo.

Na predlog sovražnika Jugoslovanov, senatorja Lodge, je senat sprejel predlog, s katero zahteva neodvisnost Armenije. Predloga zahteva, da se vse krščanske občine v Mali Aziji izloči iz Turčije in se naj podrede Grški.

Senator Johnson, republikanec, je predložil predlog, v kateri zahteva preiskavo boljševiške agitacije po Ameriki; zahteva tudi popolno prepoved naseljevanja v Ameriko, dokler se "Združene države ne izčistijo sedanje nesna-

ge (boljševikov)." Senator King, Utah, je predložil predlog, po katerem bi se s smrtjo kaznovala pošiljatev bombe po pošti kot direktni umor.

Senator King je tudi predložil predlog, da se zastopnika ruskih boljševikov, C. A. K. Martensa, nemudoma deportira. Zahteva tudi nemudoma priznanje ruske vlade v Omsku.

Senator Moses je predložil predlog, ki zahteva šurni delavnik za vse tovarne v Združenih državah.

Predsednik Wilson bode zahteval absolutno kontrolo države nad vsemi rudniki, petrolejem in plinom.

JUGOSLOVANSKI NEPRIJATELJI V AMERIKI.

V Ameriki živi milijonar-časnika po imenu Randolph Hearst. V vseh večjih mestih Amerike ima svoje velike časnike, dnevnike in tiskarne. Baj nad 10 milijonov ljudi čita vsaki dan njegove časopise.

V New Yorku je njegov list "Journal" in "American", v Chicagu "Herald" in "Examiner". Tam je bil za časa vojske večkrat obdolžen, da sočustvuje z Nemčijo.

Pretečeni teden je priobčil v svojem Chicagskem listu članek o malih narodih, o katerih pravi, da jih sedanja doba ne mara, da treba močne velike države narediti, da bodo skrbela za red. Posebno neprijazno se je večkrat izražal proti Jugoslovanom. Tisto soboto, predno je Wilson odšel v Evropo na mirovno konferenco, priobčil je v New Yorkskih svojih listih članek, kjer pravi nekako: "Ako hočete dati Jugoslovanom svobodo, je ravno toliko, kakor če greste na pokopališče in tam mrtvecem zakličete, da so svobodni."

Mrlič smo Jugoslovani v očeh tega moža! — Da, dajte nas v sužnost nazaj, to bode bolj prišlo časnikařu Hearstu in njegovim modernim (?) idejam o pravičnosti in svobodi za njegovega bližnjega.

Jugoslovani, zapomnite si to! V resnici sramota za človeka, ki je prisegel zvestobo zvezdnici zastavi ameriške svobode in neodvisnosti, ki pravi, da je ameriški državljani, pa more zanikati iste pravice svojemu sosedu. — Vsaj še črvički v prahu privošči-mo ljubo prostost.

BOMBE V OSMIH MESTIH.

V noči od 2. do 3. junija so bile položene v hiše raznih uradnikov v osmih mestih. Napravile so veliko škodo, a razven dveh žrtev ni bilo nesreč. Tukaj je bila razstreljena hiša sodnika Notta na vzhodni 61. ulici. Neznani mož in ženska sta bila razstreljena na kosce.

V raznih drugih mestih se je zgodilo enako, da so raznim državnim uradnikom poškodovali hiše na ta način. V Washingtonu so poizkušali razstreliti hišo glavnega pravika A. Mitchell Palmerja, a so poškodovali samo pročelje. Posamezni deli človeškega trupla so bili zanešeni skozi okno v sosedno hišo. Misli se, da je bomba eksplodirala prezgodaj ter umorila hudodelca samega, ki jo je položil. Vse to je bilo delo boljševikov ali anarhistov, ker je bilo veliko tiskovnih v obliki letakov raztresenih po ulici.

V Filadelfiji so v raznih delih mesta skušali razstreliti katoliške

cerkve in župnišča. Med enajsto in dvanajsto uro je bomba razstrelila vhod v župnišče "Naše Gospe od Zmaje", kjer je župnik Rev. J. F. Graham. Popokale so vse šipe na oknih in nekaj na cerkvi.

Preiskane so bile tudi druge cerkve radi varnosti.

PRAZNIK KRAŠE-NJA GROBOV.

Dne 30. maja, na praznik krašenja grobov ali Decoration Day, so se vršile velike slavnosti na pokopališčih in drugod v proslavo padlih naših junakov, ki so se borili za svobodo narodov. Posebno velika slavnost se je vršila v Franciji na pokopališču Suresnes, blizu Pariza, kjer se je pred

sednik Wilson osebno udeležil slavnosti. Imel je jako zanimiv govor, v katerem je poudarjal, da junaki niso padli zaman, kajti Liga Narodov bo branila to svobodo, katero so priborili ti veliki junaki, ki so dali svoje življenje za človeštvo.

V New Yorku se je obhajala slovesna vojaška maša na prostem v Battery Parku, kjer je prisostvovalo nad 10,000 ljudi tem svetlim obredom. Mašo je daroval za umrle vojske nadškof Hayes ob asistenci raznih vojaških kapelanov in dostojanstvenikov. Oltar je bil narejen na odru za godbo ter okrašen z ameriškimi zastavami in brezštevili palmami. Igrala je vojaška godba. Ko se je procesija pomikala iz župnišča Naše Gospe na State St. proti oltarju, je priplaval velikanski zrakoplov od Rockaway Parka ter je krožil nad procesijo.

Novice iz Jugoslavije.

ZA ČISTILCE ČEVLJEV NA ULICAH.

Je izdala zagrebška policija natančne predpise. Čistilcem je določila prostore, pa tudi cene za čiščenje; za očiščenje čevljev smejo zahtevati 60 vin., za škornje 80 vin. Kogar ne bi bilo na določenem mu prostoru ali kdor bi zahteval višjo ceno, izgubi obrtno dovoljenje.

ZAKAJ?

Ljubljanski "Slovenec" piše: Zakaj ima Ljubljana še vedno nemški poštni pečat, ko so ga manjši, a menda zavednejši poštni uradi, kakor n. pr. kamniški že davno odstranili? Zakaj se blesti na steni neke hiše na Vodnikovem trgu še vedno nemški reklamni napis tvrdke Meini? Zakaj nima gospod Tratnik slovenske gostilne, ampak še vedno nemški Restaurant? Oj Ljubljančani — zaspenci!

DRUŠTVO ZASEBNIH URADNIKOV IN URADNIC

opozarja člane in članice, ki so vpisani v srbohrvaški tečaj, da se je pričelo s trgovsko korespondenco v cirilici, ter jih prosi, da pouk redno obiskujejo.

RAZDELITEV SUKANCA MED OBRITNIKE V LJUBLJANI.

Krojači, krojačice, izdelovalci perila, modistke in podobni, ki imajo svoje bivališče v Ljubljani (in tudi v okolici) in ki si hočejo kupiti obrtniški sukanec, preskrbljen po trgovski in obrtniški zbornici, naj se zglašajo zaradi nakaznic v pisarni krojaške zadruge, Gosposka ulica št. 6, pritličje od 8. do 12. ure dopoldne. Nakaznice se bodo izdale le onim, ki se bodo z obrtnim listom izkazali kot upravičeni obrtniki. Izvzete od te razdelitve obrtniškega sukanca so domače šivilje v Ljubljani. Izdava nakaznice se prične v torek, dne 18. marca 1919. Nakaznice veljajo do štetega 31. marca 1919. S tem dnem se prodaja zaključil in pravica za nakup zapade vsem, ki je v tem času niso porabili.

PROTI TIHOTAPSTVU KRME V ITALIJO.

Reka, 17. marca. — Srbske čete bodo zasedle vso črto proti Reki, da prepreči tihotapstvo posebnih krm iz Jugoslavije preko Reke v Italijo.

dožnosti slovenske žene — glede na pogubne sovražne načrte. Zborovalke so z navdušenjem sprejele resolucijo ženskega protestnega shoda v Ljubljani in zapele Lepo našo domovino. — Udeležba shoda je tudi pokazala narodno zavednost blejskega ženstva v polni luči!

ARMENIJA — REPUBLIKA.

"Vsi, vsi so prihajali..." vsi so dobivali svoje pravice, samo ona nič — samo Jugoslavija ne! 25 milijonov posojila bode dobila Armenija od Amerike. Koliko ga je dobila Jugoslavija? Vse, vse na ljubo Italijanom in Germanom.

Jugoslovani, ali vas bode to zmordilo in pripeljalo skupaj v složno delovanje za svoje lastne koristi?

POMISLEKI PROTI SVOBODNI TRGOVINI.

Ljubljanski Slovenec poroča: Poslanci jugoslovanskega kluba in social-demokratski zastopniki v državnem veču so se posvetili o vladni naredbi glede svobodne trgovine; bati se je, da bodo trgovci novo stanje izkoristili v svoje namene in dvignili cene. Po dolgi, vsestranski razpravi, je odšla deputacija k ministru dr. Petričiču, ki ima sedaj začasno portfelj ministra za prehrano. Minister je izjavil, da se v omejenih odločbi ministrskega sveta ne more nič izpremeniti.

NEVARNA ZNAMENJA.

Zagrebski "Hrvat" se pod tent naslovom peča z zadnjimi demonstracijami v Zagrebu in pravi, da so segale preko okvira hrvatskih narodnih razmer in zavzele obselejšje splošne svetovne revolucije duhov. Umljivo je, da je vseučiliška mladina ogorčena na Radića radi njegove politike, toda s takimi nasilnimi sredstvi, kakor so razbijanje lastnine in ogrožanje osebne varnosti, se v današnjih dneh, ko so široke mase postale tako silno občutljive za vsa ko nasilje, ne smejo pobijati političnega mnenja. Za Radića so se potegnili in zanj demonstrirali socialno - demokratski delavci, ki so sicer veliki Radićev nasprotniki. Ljudstvu je pač vsaka sila skrajno zoprna, tako da se proti- viti pametni stvari, ako se hoče izvesti s silo. Tudi Marko se ne bi poturčil za nič na svetu, razen "za inat" — iz kljubovanja.

ITALIJANI UNIČUJEJO ŽIGOSANI DENAR.

Šibenik, 15. marca. — Ker je talijanska okupacijska oblast prepovedala pod strogimi kaznimi vsako razširjanje in uvoz žigosanih bankovcev, je nastala tu splošna zmešnjava. Samovoljno postopanje posameznih organov italijanskega poveljništva presega vse meje. Zaman so vse prošnje in protesti, ker italijanski karabinerji odvzamejo siromašnem prebivalstvu brezsrčno ves žigosani denar. Nekemu Mihajlu Nikoli iz Livna so uničili 600 K žigosanih bankovcev.

RAZMERE V TRSTU.

Splitški "Jadran" priobčuje pogovor z nekim potnikom, ki je došel iz Trsta s parobrodom Split. Poročevalec je pripovedoval: 1. marca se je vršila v prostori "Balkana" zabava, na katero so prišli tudi ameriški in italijanski častniki. Zjutraj ob 4. uri so skušali neki italijanski vojaki iz- zivati nered, nakar je prišla italijanska vojaška straža in nasilno nastopila proti Slovincem. Navzoči italijanski častnik je pa ukazal straži, da se je morala takoj odstraniti. — Preko Trsta odhajajo proti slovenski meji dan za dnem italijanske čete s topovi, strojnimi in oklopnimi avtomobili. — Kar se tiče mišljenja tržaških Italijanov, je pretežni del za internacionaliziranje Trsta; v trgovski in obrtni zbornici je glasovalo proti pripojitvi Italiji 250 članov in samo 90 članov je bilo za Italijo. Živil primanjkuje. O razpoloženju med Slovenci je rekel poročevalec, da je izvrstno in da je vsak Slovenec in vsaka Slovenka pripravljena dati tudi življenje za jugoslovansko misel.

IZ BLEDA.

V nedeljo, 9. marca popoldne je imelo narodno zavedno blejsko ženstvo protestni shod proti okupaciji naših zemelj po Italijanih. Na shodu je govorila ga. dr. Ferjančičeva o sedanjem položaju naših mejah in gdč. M. Zupan o

ŠT. VID NAD LJUBLJANO.

Aprovizacija nam je pretekli teden delila v Šimnovi prodajalni na osebo po pol kilograma bele moke in po pol kilograma ješprenja, v Zormanovi trgovini pa po 1 kg črne moke. Kako pa smo se zavzeli, ko smo se prepričali, da je bilo med 6 kg črne moke 2 kg otrobov! Prepričani smo, da tisti, ki so si ob demobilizaciji dali prepeljati iz Frnadove hiše polne vreče moke na svoje domove, niso jedli niti ješprenja in ne otrobov. — S predpustom so tudi pri nas prenehali razni bali in plesi, ki jih je bilo toliko, da jih ni mogoče prešteti. Najbolj žalostno je pri tem, da je bila na vseh zastopana po večini naša nedorastla mladina. Tako se je pohvalil neki raketni deček: "Jaz sem bil danes do dveh zjutraj na bali". Na pustni ponedeljek pa smo srečavali na cesti ob 1. uri ponoči 12- do 14letne kratkokrilnice. Na raznih mestih se povdajajo, da je naša mladina bolna. Da, da, težko je bolna, samo zdravnika ni. Poklicani činitelji, ki imajo nalog skrbeti za naš narod in njega blagostanje, naj si zapomnijo, da bo ta mladina, ako se ne zavzamejo zanjo, nam zadala enkrat udarec, ki bo težji od boljševizma.

MERODAJNIM NA ZNANJE!

Na Koroško čestokrat prihajajo pisma z veliko zamudo. Tako n. pr. potrebuje ekspresno pismo iz Ljubljane v Železno Kaplo na Koroškem nič manj kot deset dni. Vemo sicer, da je za obmejne kraje zopet vpeljana cenzura in pripoznavamo tudi, da je pri današnjem političnem položaju ta izjema potrebna. Toda ne moremo razumeti, zakaj bi se morala zadrževati pisma tako dolgo v cenzuri. Od prejšnjih nemških oblasti šikan pač navajeni, danes pa bi se v naši svobodni Jugoslaviji tak birokratizem vendarle je lahkot enkrat odpravil. Zanimivo je tudi ob enem dejstvo, da nosijo mnoga pisma iz Ljubljane, naslovljena na Koroško, sledeči žig: Zensurstelle — Graz Landesregierung. Kako pridejo naša pisma v cenzuro tuje države? Po našem mnenju morejo biti krivi edinele poštni uradniki v dotičnih vlakih, ki iz malomarnosti dopuščajo, da romajo naša pisma v graško cenzuro. Upamo, da se bodo tozadnevni faktori vnaprej pobrigali, da se vpelje red tudi v tem oziru.

DIVJANJE ITALIJANSKEGA VOJAŠTVA NA OTOKU KRKU.

Italijansko vojaštvo na Krku je zelo nedisciplinirano in nepokorno: Našim ljudem trgajo kordarke raz prs, kljub temu, da so dovoljene, ker Krk ni prizadet v londonskem paktu. V poslednjem času so začeli italijanski vojaki tudi ropati. Prihajajo v hiše, si puste odpirati vse in odnašajo, kar se jim ljubi. Vse pritožbe pri italijanskih oblasteh ne zaležejo ničesar. Vojaštvo je skrajno revolucionarno in se že sedaj boji oboroženega konflikta z Jugoslavijo.

PROTI WILSONU.

V Malinski (otok Krk) se je nahajala na moli tabla z napisom: "Živio Wilson!" Dne 3. marca so pa Lah to tablo sneli, jo vrgli v morje in razobesili na drog laško trobojnico.

NOVE ARETACIJE V AJDOVŠČINI.

Italijani nadaljujejo brezobzirno preganjanje ajdovščinskih Slovencev. Te dni so aretirali župana Kovača in notarja Lokarja.

SLOGA

TEDNIK ZA SLOVENSKE NAROD.

IZHAJA VSAK ČETRTEK DOPOLDAN.

67 E. 7th St. New York, N. Y.

NAROČNINA: \$ 2.00 na leto — \$ 1.00 za šest mesecev.

CENE OGLASOV NA ZAHTEVO.

ISSUED EVERY THURSDAY BEFORENOON

By the SLOVENIAN CATHOLIC LEAGUE.

67 E. 7th St. NEW YORK, N. Y.

Dr. James Seliskar, President, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Paul Schneller, Treasurer, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Subscription rates: \$ 2.00 per year — \$ 1.00 for six months.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

TEL.: ORCHARD, 2173.

ČETRTEK, 5. JUNIJA 1919 THURSDAY, JUNE 5, 1919

Entered as second-class matter Dec. 21, 1918 at the post office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

VOLUME V. LETO

ŠTEV. (No.) 23

TKO JE ŠTO?

Newyorkski slovenački list "Glas Naroda", kojem je vlasnikom g. Dr. Sakser zadnjih se je dana silno razjunacio i razlagoljajo.

Tko ga ne pozna, mislio bi, da se je sav izmučio i izlomio za demokraciju, oslobodjenje i ujedinjenje Jugoslovena.

Ništa od svega toga! On je mijenjao kabanicu, kako je otkudavjetar puhao, te ako itko, to imade najmanje on prava, da govori o patriotizmu i da kome prigovara.

Njemu su, kao i nama, vrlo dobro poznati razlozi za što nije tako dugo mogao da dobije "Permit". Ljudi oko Glas Naroda se još i sada sjećaju, što su sve pokušali da taj "Permit" dobiju. Nije nikako išlo, jer je Glas Naroda morao da prodje sve karbolne kupelj, da se očisti austrijske sduhe.

Najkasnije pozvana su dva doktora, specijaliste za ovakve poslove: Dr. Vošnjak i Dr. Marušić, i oni su se prihvatili teškog posla, da nasapunaju glave onih, koji kod Glas Naroda vedre i oblače, tako da im se ne vidi stara dlaka in da se može reći, da su dobri Amerikanci i Jugosloveni.

I nakon teških muka i operacije rodilo se ovo čedo, koje pripočujemo u originalu:

IZJAVA.

Jugoslavanski Narodni Svet in Slovenska Narodna Zveza sprejemata na znanje, da se g. Frank Sakser, lastnik Glas Naroda, popolnoma stinja s programom Jugoslavanskoga Narodnoga Sveta in Slovenske Narodne Zveze ter da je voljan z vsemi silami podpirati borbo, katero vodi Jugoslavanski Odbor za osvobodjenje in ujedinjenje vseh Jugoslovanov, Slovencev, Hrvatov in Srbov, v eno svobodno, neodvisno in vse skozi demokratsko državo.

Gospod Frank Sakser in Jugoslavanski Narodni Svet, odnosno Slovenska Narodna Zveza, smatrata za uspeh narodnega dela neodvisno potrebnim, ako g. Sakser, odnosno Glas Naroda, sodeluje aktivno pri delu, katerega cilj je koristiti narodu in podpirati brez-pogojno Ameriko v boju, ki ga vodi proti germanskemu imperijalizmu.

Vsled tega dogovorno izdajajo g. Frank Sakser, kot lastnik Glas Naroda, in Jugoslavanski Narodni Svet, odnosno Slovenska Narodna Zveza, po svojem rednem pooblaščenju, Dr. Drago Marušiću, članu Jugoslavanskoga Narodnoga Sveta v Washingtonu, D. C., sledečo

IZJAVO.

1. Jugoslavanski Narodni Svet, odnosno Slovenska Narodna Zveza, se obveže, da dobi Glas Naroda v najkrajšem času — najdalje v enem mesecu — permit.

2. Jugoslavanski Narodni Svet se zavezuje preskrbovati Glas Naroda z materijalom svojega časnikarskega urada, kakor telegrami, poročila iz domovine, programatičnimi članki itd., in to brezplačno.

3. Jugoslavanski Narodni Svet, odnosno Slovenska Narodna Zveza, se zavezuje vzdržavati med jugoslovanskim in zlasti slovenskim časopisjem, katera podpira njegovo akcijo, brez-pogojno narodno disciplino. — Posvetili bodo ves svoj upliv za to, da prenehajo v tem delu vsi napadi, direktni ali indirektni, na Glas Naroda in njegovega lastnika.

4. Zavezujejo se podpirati moralno in materialno Glas Naroda z vsemi svojimi močmi, zlasti priporočati ga med vsem našim narodom v Ameriki, kakor tudi v Evropi.

5. G. Sakser, odnosno Glas Naroda, se zavezuje v eni prvih bodočih številk brez-pogojno sprejeti program Slovenske Narodne Zveze, odnosno Jugoslavanskoga Narodnoga Sveta, kakor je bil sprejet na konvenciji Slovenske Narodne Zveze v Clevelandu, O., dne 14. in 15. aprila 1913 in vsled tega pretrgati vsako, politično zvezo s Slovenskim Republikanskim Združenjem v Chicago, Ill.

6. Zavezuje se nadalje podpirati lojalno in iskreno delovanje Jugoslavanskega Odbora v Londonu, odnosno Jugoslavanskoga Narodnoga Sveta v Washingtonu, D. C., in Slovenske Narodne Zveze v Ameriki s pisanjem in svojim osebnim vplivom.

7. Zavezuje se sprejemati in uvrstiti v svoj list poročila in članke časnikarskega biroja, v kolikor mu dopušta prostor, in programatične izjave in članke Jugoslavanskoga Narodnoga Sveta, katere mu pošlje Jugoslavanski Narodni Svet in označi kot take, bo de priobčeval brez-pogojno in v celoti.

8. Zavezuje se za sebe in svoje sodruke pisanje svojega lista v bodoče urejevati tako, da bo v vsakem oziru odgovarjalo za-končni Združenih držav in interesom jugoslovanskega naroda, za katerega zastopnika izven mej Avstro-Ogrske priznava Jugoslovan-

ski Odbor v Londonu do takrat, dokler narod v domovini ne bo imel možnosti, da se svobodno izrazi o svojih željah in zahtevah.

9. Zavezuje se v slučaju izpremembe Glas Naroda skrbeti, da bo Glas Naroda tudi v naprej stal odločno na tu navedenem programatičnem stališču.

10. Sopodpisani sodruki Glas Naroda sprejemajo gornjo izjavo na znanje in se s svoje strani zavezujejo delati za gori navedeni program z vsemi silami in v obče posvetiti svoje moči cilju, ki je v teh časih za naš narod glaven in najbolj nujen: — to je — osvobodjenju in združenju celokupnega jugoslovanskega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Zavezujejo se prekiniti vse politične stike s Slovenskim Republikanskim Združenjem ter delovati na to, da se vsi Slovenci v Ameriki združijo na skupnem programu Slovenske Narodne Zveze, ki je sposobna platforma za vsakega Slovenca brez razlike stranke in stališča.

New York City, N. Y., dne 15. maja 1918.

Dr. Drago Marušić, član Jugosl. Nar. Sveta.

Strinjam se popolnoma s to izjavo in jo jemljem na znanje in odobravam v celem obsegu.

Chicago, Ill., dne 17. maja 1918.

Dr. A. Biankini, Prds. Jugoslov. Nar. Sveta.

Ovakvu izjavo potpisao je i vlasnik i sodrudniki Glasa Naroda. Moramo napomenuti, do kod ove transakcije i biznasa, nije htjeo ni jednom reću, ni jednim korakom ni potezom pera, da sudje luje Don Niko Gršković, prem se je od njega tražilo i teško mu se zamjeralo, in predbacivalo da to čini iz mržnje na Slovence!

"Glas Naroda" se sada osjeća sjegurnim, zato opet udara u druge žice i sprema se na kakav drugi ugovor i izjavo.

Da se sada spotiče i o mene, to je sasvim naravski, jer ljudi oko "Glasa Naroda" znadu da sam i onda, kad se je ta pogodba sklappala rekao, da do nje ništa ne držim, jer ih poznam, a nije trebalo dugo ni čekati da se to dokaže.

Ja neznam za koga i s kime sada Glas Naroda koplje lomi, jedino mi je drago, da je on protu meni, jer mi je to još jedan dokaz, da sam na pravome puta. Teško onome, koga oni hvale!

Imadem ja jošte ovakvih izjava i dokumenata, doći će malo po malo sve na red i svijetlo, pak da se vidi — tko je što!

Don Niko Gršković.

Italijanski boj proti Jugoslaviji.

Neki Maurer — očividno nemškoga rodu — dopisnik Chicago Daily News, — je pretečeni teden poročal iz mirovne konference, da je 160.000 Hrvatov podpisalo pritožbo na Wilsona proti "srbskim grozodejstvom" in "sužnosti", v kateri baje drže celo Hrvatsko. — Baje je Srbija vrgla v ječo vse hrvatske "republikance" itd. Teh 160.000 Hrvatov zahteva popolno neodvisnost od Srbije in od Slovenije. Ti baje zahtevajo popolnoma zase Hrvatsko, Slavonijo in Bosno. To pritožbo so baje hrvatski "rodoljubi" prinesli laškemu poveljniku v Reki, ki jo je izročil nekemu ameriškemu častniku, ki jo je predložil Wilsonu. — Da vsak razumen človek spožna, kdo so teh 160.000 Hrvatov in kje se je ta "pritožba" sklenila, treba pomisliti samo, da to prihaja iz Reke potom italijanske vlade, tiste vlade, ki ima v svojem načrtu za prijateljsko (?) sosedo — Jugoslavijo — divide et impera — razdeli Jugoslavijo, pa jo boš lahko pogoltnil, da teh 160.000 ne zahteva združenje s to neodvisno Hrvatsko tudi Dalmacije in tudi ne Istre, temveč samo Hrvatsko, Slavonijo, Bosno in Hercegovino, treba pomisliti, da ve o tem poročati isti Maurer, ki je bil že trikrat v Reki skupaj z italijanskimi častniki in je toraj prišel do prepričanja, da mora Reka biti po pravici italijanska, ti isti Maurer, ki ima očividno tevtonsko kri, ki toraj dela za pravico (?) Jugoslovanov. Zanimivo je tudi to, da poroča o tem ravno v času, ko je germanstvo storilo Slovincem na Koroškem strašno krivico in krivolocnost, o čemur pa ta ljubeznjivi, nepristranski poročevalec ničesar ne ve poročati. — Zato je jasno, da je vse to samo nova italijanska propaganda proti Jugoslovanom.

Objednem pa na to opozarjamo slavnega italijansko-hrvatskega patrijota Zottija in vse hrvatske duhovnike, ki so se tako zalepili, da ga podpirajo, in vse Hrvate, ki naročajo njegove liste in se dajo voditi za nos. Ali čudno, gospodje, da je Zottijeva propaganda tako podobna — italijanski? V celi Jugoslaviji in v Ameriki delata samo dva za neodvisno Hrvatsko, toraj proti jugoslovanski edinosti — Italija in Zottijev list!

Tužni korotan.

Mej tem časom, ko v Parizu "velika četvorica" baranta za dežele in narode, ko čeli svet kriči, da se "ubogi" Nemčiji godi krivica, da so mirovni pogoji pretrdi, ko čakajo zastopniki evropske vlad — Avstrije, da dobe mirovne pogoje, izvršilo je germanstvo novo nesramno brutalnost nad ubogim slovenskim narodom. Kako divji roparji in krivolocne hijene je del avstrijske vojske napadel koroške Slovence in zasedel velik del slovenskega ozemlja. Tri slovenske duhovnike so obesili, dve mariborski šolski sestri v velikovski šoli so ustrelili, veliko slovenskih voditeljev so pobesili javno v Celovcu, odsekali jim nosove, izključali jim oči in jih drugače pohabili. Sploh izvršili so grozodejstva, kakršnih si zmožni samo še ljudje v srednji Afriki. Sramota za dvajseto stoletje, sramota za našo civilizirano dobo, da je kaj takega sploh mogoče!

Slovenski narod po Ameriki, dvignil se kot en moč v protest proti tej germanski krutosti! Zahtevajmo od mirovne konference nemudoma strogo preiskavo in pa kazen za povzročitelje teh grozodejstev. Vsa društva naj nemudoma protestirajo v Washingtonu pri državnem tajnistvu in v Parizu pri Wilsonu. — Svetujemo tudi, da se pri tej priliki sklene protest proti voditelju sedanje republikanske senatne večine v Washingtonu, senatorju Lodge, ki se je javno izrazil za opravičenost italijanskih tatvin našega jugoslovanskega ozemlja.

Bog se nas usmili! Ali ne bode še konec naše Kalvarije?

Kriza med socialisti.

"Chicago Socialist", uradno glasilo Chicaških socijalistov, je pretečni teden v dolgem uvodniku napadel W. Bross Loyda in stran karstvo v stranki kot "najbolj podel slučaj stranke". Okrajna zveza je imela 18. in 19. maja svoje zborovanje, katerim je predsedoval W. B. Lloyd. Pri tem zborovanju — kakor piše dobesedno Chicago Socialist, je bila dvorana "sramotno napolnjena s celo vrsto nepostajno in protustavno izvoljenimi delegati raznih ruskih, ukrajinskih, litevskih in slovenskih podružnic pod vodstvom Al. Stotitzkyja, Knopnagla, Fergusona in Loyda." Posledica tega je bila, da je okrog 100 delegatov ostentativno zapustilo dvorano v protest. Urednik tega rdečega lista kliče: "Druhal, ki je napolnila zborovalnico, je odgovorna za vse posledice, ki se bodo izvajale iz tega. Mi nikakor ne bomo dopustili, da bi dobili vodstvo stranke v svoje roke 'kup tridesetdnevnih' spreobrnjenecv socijalizma pod vodstvom druhal brezvestnih in nesramnih takozvanih voditeljev."

Tako so se začeli sami naši boljševiki preklati med seboj. Lawrenška konferenca in Chicaško eksekutiva med Slovenci sta si tudi v lašeh. Pennsylvanski sodrug, ki so si upali povedati svoje misli, so vsi že pod kapom. "Ven z njimi!" so zakričali ata! — Tako je tudi v celi internacionali. — Seveda, kakršni voditelji (?) tako vodstvo. — Vse treznomisleče delavstvo bode pa kmalu spoznalo, da so bili njegovi največji sovražniki oni, ki so se mu hlinili in vrnili za voditelje. Spoznali bodo, da so bili ti voditelji sami "drago plačani", najeti kapitalistovski agentje. Taki so naši slovenski "voditelji", taki so pri vseh drugih narodnostih. Delavec smatra za svojega sovražnika tistega, ki mu dobro hoče. Tisti pa, ki ga za nos vodi, tisti je pa njegov prijatelj.

KLUBI.

Novi čas rekonstrukcije je tukaj. Pojdimo na delo tudi mi, ameriški Slovenci. Marsikaj treba popraviti, podreti, kar je bilo napčno sezidanega, in nanovo sezidati boljše, pravilnejše. Katoliški možje, združeni v Washingtonu s svojimi škofi pri posvetovanju, da so začrtali pot delovanja katolikov za prihodnost, so posebno povdarjali važnost katoliških političnih klubov za vsako naselbino in za vsako župnijo. Klubi so društva, ki imajo svoje klubove prostore, kjer se člani zbirajo k posvetovanju, k poduku, k zabavi, k izobrazbi in v politično delovanje. Naše sedanje politične stranke niso nič drugega, kakor organizacija takih političnih klubov. Socijalisti jih skušajo posnemati.

In ni treba posebno učenega in modrega človeka, da spozna veliko važnost takih klubov.

Če so pa potrebni ti klubi splošno, so še posebno potrebni nam katoliškim Slovincem in posebno sedaj, ko se bližamo "suhin" časom.

In taki klubi niso nič nemogočega. Deset dobrih mož, ali fantov, je dovolj, da si ga ustanove. Klubova soba tudi ne stane toliko. Ako se klub združi s cerkvijo, je to še lažje. Po 500 mesečnih prispevkov in dve zabavi na leto je dovolj v pokritje vseh stroškov.

Kakor je bilo poročano v Slogi, začeli so v Chicagi pri cerkvi sv. Štefana s takimi klubi. Mladičji so si ustanovili svoj fantovski klub, možje so reorganizirali podružnico SNZ. v tak klub. Oba kluba sta se pa združila v klubovi dvorani in kakor se poroča, gre stvar lepo naprej.

Mi vidimo v tem načinu socijalnega delovanja med ameriškimi Slovenci edino pravi način, kako bomo naš narod dvignili nazaj na stališče, kjer je bil, dokler ga niso pohujšali nekateri narodni zapejljivci. Zlasti SNZ., skupaj z našo slov. duhovščino ima tukaj krasno polje svoje delavnosti. Kjer je moško društvo Najsv. Imena že ustanovljeno, tam se tudi to društvo lahko preosnovi v tak klub. Rojaki, pojdimo vsi na socijalno delo za svoj narod!

ZAHVALA.

O bridki izgubi našega ljubljega sobrata Viktorina Perc, prvega, ki ga je Bog poklical po dolgotrajni boleznii iz naše srede, se z srca zahvaljujemo vsem dragim rojakom, ki so mu za časa njegove bolezni, in zlasti še po njegovi smrti in pri pogrebu izkazovali vsostransko ljubezen in pomoč, kar nas je vse do srca gajilo — videč toliko vašo naklonjenost do nas. Bog bodi obilen plačnik Vam vsem!

Izrekamo svojo najprisrčnejšo zahvalo častitlim duhovnim sobratom, ki so prihiteli izkazati pokojnemu zadnjo čast: Rev. M. Golobu, Rev. A. L. Blazniku, Rev. Nageleisen, Rev. Venanciju Buysing, Rev. Placidu Belavici, Rev. Honoriju Frastacky, Rev. Kazimiru Zakrajšek, Rev. Ireneju Petričak, Ven. Fidelu Jagodic.

Zahvaljujemo se prisrčno slov. pevskemu društvu Domovini, dr. sv. Frančiška, dr. Najsv. Imena, dr. Krščanskih Mater, Marijini družbi, Slovenski godbi, dr. sv. Petra, Dr. Pleše, družini Česarek, družini Bugar, ter vsem obilim udeležencem pri pogrebu.

Priporočamo ga vsem v molitev in blag spomin.

Slovenski frančiškani.

C. O. F.

Red. Kat Borštnerjev

Slovenski oddelék Dvor Barage sprejema praktične katoličane od 16. do 50. leta. Kandidatje se lahko vpišejo pri vsakem članu in pri seji, ki re vrši vsako prvo sredo zvečer in tretjo nedeljo od 1:30 uri v stari šoli Sv. Vida.

Podobnosti daje drage volje odbor in vsak član društva.

Nadborštinar Fr. Perme, 1132 Norwood rd., pod borštinar L. Pečjak, 1309 E. 40. St.; finančni tajnik Lowrenc Zupantič, 1372 E. 47. St.; zapisnikar John Perme, 1132 Norwood Rd., blagajnik Jernej Knaus, 6129 St. Clair Ave., bolniški nazornik. Frank Perme, 1164, East 61 St. — Trustiati: Jakob Wahčić, Ant. Skulj, John Skulj.

Društvo Sv. Marije Magdalene šte. 162 K. S. K. J.

ima redno mesečno sejo prvi ponedeljek večer v mesecu v šolski dvorani. Predsednica, Ivana Pelan, 1133 Norwood Rd.; tajnica, Mary Macerol, 1348 E. 85th St. zastopnica, Frances Knaus, 1052 E. 62. St. Društveni zdravnik Dr. J. M. Seliskar, 6126 St. Clair Ave. N. E.

Članice se sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta. Posmrtnina je \$250.00, \$500.00 in \$1,000.00 bolniška podpora je \$500 na teden. Vpišite tudi svoje otroke v otroški oddelék, v katerem se sprejemajo otroci od enega do šestnajstega leta.

Vsaka novopisana članica, naj se da zdravniški preiskati do 18. v mesecu. Članica, ki vpiše kandidatinjo na mora gledati na to, da se nova članica udeleži seje, ker se ne bo pošiljalo nobenega naznanila iz urada društvene tajnice. Ako pa nova upisana kandidatinja ne bi bila potrjena po glavnem zdravniku, potem jo bo društvena tajnica o tem še pred sejo obvestila. Asemenst se lahko plača razven na redni seji tudi vsako tretjo nedeljo v mesecu od 1:30 do 3 ure poldne.

Slov. Kat. Pevsko Društvo "LIRA"

Slov. Kat. pevsko društvo LIRA, Cleveland, Ohio. Preds. John Zulich, 1261 Norwood Rd., Podpreds. in pevovodja Math. Holmar, 1109 Norwood Rd.; Tajnik, John Strle, 6711 Edna Ave.; Blagajnik, Frank Matjašič, 6515 Edna Ave. Kolektorja: Anton Hlabšič str. in Mary Petrovič. Pevske vaje so vsaki torek četrtek in sobota zvečer ob 7 uri v stari šoli sv. Vida. Seje vsaki prvi četrtek v mesecu

Društvo Sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ.

V društvo se sprejemajo člani od 16. do 50. leta. Posmrtnina se plača \$150.00, \$300.00, \$500.00 in \$1000.00, za kolikor se hoče zavarovati. — Rojaki! Ne odlašajte in takoj pristopite k našemu društvu. — Za pojasnila vprašajte naše uradnike. — Predsednik: Jos. Zakrajšek, 6215 St. Clair Ave.; podpredsednik: Josip Salamon; tajnik: John Vidervol, 1153 E. 61 St.; blagajnik: Anton Bašca, 1016 E. 61st Street. Vprašajte lahko tudi nadzornike: Alojz Tomše, Mike Mulec, Viktor Kompare. — Redar: John Peterlin, zastavonoša: Alojzij Somrak, društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliskar. — Društvo zboraže vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri v šolski dvorani.

Društvo Martin Slomšek št. 16 SDZ.

sprejema člane v društvo od 16. do 30. leta. Bolniška podpora je \$500, \$700, \$1400. Posmrtnina \$150, \$300, \$500, \$1000, \$2000, za kolikor kdo želi. Dolžnost vsakega postopnega moža e, da postane član S. D. Z. Pristopite k našemu društvu, dokler ste še zdravi in mladi. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na sledeče uradnike: Damijan Tomažin, 1095 E. 64. St. predsednik, Frank Novak, 6816 Edna ave, tajnik, Leopold Kušan, 1091 Addison Rd. blagajnik, Društvo zboraže vsako drugo nedeljo v mesecu ob pol dveh 7 novi šoli sv. Vida.

Društveni zdravnik: dr. Seliskar.

Oglašajte v "Slogi"

† FRATER VIKTORIN PERC O. F. M.

set let bi še rad živel, da bi vse postavil na trdno podlago. Sicer pa, kakor je božja volja."

Ko je težal doma bolan, je vse delo in pisanje opravljal na postelji.

Vse to preveliko in prenaporno delo je pa pospešilo njegovo bolezen.

In tako ga je poklical k sebi večni Bog v najlepših letih, bil je komaj 35 let star, — da sprejme plačilo za svoje zvesto, neumorno in požrtvovalno delo in službo v Njegovo čast in korist bližnjega.

Pokojni brat Viktorin je navdušeno ljubil svoj narod. Doma na Štajerskem je z lastnimi očmi videl izza malega velike in vnebovpiljoče krivice, katere je trpel tam slovenski narod. To ga je napolnilo z navdušeno ljubeznijo za ta svoj narod. Ko je prišel v Ameriko in spoznal to lepo našo domovino, vzljubil jo je takoj in bil navdušen Amerikanec.

Č. brat Viktorin je bil spreten tudi v peresu. Poleg veliko član- kov v "Slogi" in v "Ave Maria", je pisal knjigo povesti, katero je izdala Zveza Kat. Slovencev pod imenom "Iz življenja za življenje". V Ave Maria so njegovo delo vse povesti pod "V." ali "V.P." ali "P". — Enako v Koledarju Ave Maria. Spisal in priredil je več iger, med katerimi je največja "Carovnica", ki se je vseeno vprizorila že skoraj po vseh naselbinah. Priredil je molitvenik Ave Maria.

Pokojni brat Viktorin je bil delaven tudi pri našem društvenem življenju. Bil je najprej član društva sv. Jožeta K.S.K.J. v Brooklynu. Tu je krepko posegel v društvene razmere in krepko pomagal to društvo urediti. Ko so se začele homatije pri društvu sv. Frančiška v New Yorku, prestopil je k temu društvu in krepko pomagal, da je društvo premagalo vse težave in se nazaj postavilo na krepko podlago, na kateri je danes. Vse prireditve, katere so prirejale New Yorkska društva ali cerkvena občina, je vse on uredil, pripravil in izpeljal.

Pokojni brat Viktorin je bil ve se le in družabne narave. Zato ga je rad imel kdor ga je poznal. V vsaki družbi, kamor je prišel, so ga imeli radi. Kako je bil priljubljen po celi naselbini, to so pokazali New Yorkčanje, ko so v nje govi boleznih toliko velikih sv. maš dali opraviti za njegovo ozdravljenje.

Brat Viktorin Perc je bil rojen v Preborju na Štajerskem 3. decembra 1883. V samostan je stopil 10. januarja 1908. Prvo obljubo je naredil 10. januarja 1909. Slovesno obljubo je naredil dne 4. maja 1916 v Brooklynu, N.Y.

Pogreb je bil v ponedeljek, 2. junija 1919 v slovenski cerkvi sv. Cirila in Metoda na St. Mark's Place. Truplo je ležalo v dvorani pod cerkvijo in vse tri dni so prihajali obilni njegovi prijatelji, da ga pokrope in pomolijo zanj. Iz dvorane so truplo slovesno prenesli v cerkev v spremstvu duhovščine in zastopnikov vseh katoliških društev. Slovesno sv. mašo je imel Very Rev. Benign Snoj O.F.M., provincijalni komisar ob asistenci Rev. M. Goloba, slov. župnika iz Bridgeporta, Conn., kot diakona in Rev. Kazimirja Zakrajška O.F.M. kot subdiakona in Ven. brata Pascale Sedlak O.F.M. kot ceremonijanta. Pogreba so se udeležili vsi redovni sobratje iz okolice in Rev. A. Blaznik, župnik iz Haverstraw, N. Y. Pokopan je bil na pokopališču presv. Trojice, kjer leži večina New Yorkskih Slovencev.

Počivaj, blagi mož v svojem pre- zgodnjem grobu! Odpojaj se pri Bogu, kateremu si posvetil svoje življenje! Narod pa, katerega si ljubil, za katerega si se žrtvoval, ti bo ohranil blag in hvaležen spomin.

Kako zelo je ljubil svoje delo, priča zadnje pismo, katero je pisal, 14 dni pred smrtjo svojemu sobratu.

Tu piše: "Zdravnik pravi, naj se pripravim, da bom dolgo časa moral ostati v bolnišnici. Najbolj mi je na srcu tiskarna in listi. De-

CLEVELAND, O.

— V soboto dne 24. maja zjutraj okoli 10. ure se je ubil rojak John Gornik, 999 Addison Road, doma iz Podklanca pri Sodražici. Bil je član društva France Preseren št. 17, star 53 let. Vzrok smrti je padec po stopnjicah na svojem domu. Bilo je ravno zadnji dan predno je postala država Ohio suha. Prišel je iz dela in kot slovo je spil par kozarcev vina, da ga še pokusi predno pride suša. — Ko se je revež vracal domov, se mu je dospešvi na vrh stopnjic spodletelo in padel je vznak ter si zlomil tilnik. Bil je takoj mrtev. — Zadnjič ko je Cleveland pošiljal zaboje, je tudi on enega poslal svoji ljubi ženi, ki jo je tako neizmerno ljubil in vedno imel pred očmi. Ali bo dobila ona ta zabojo ali ne? Pisal ji je do- mov, da ji pošilja zabojo in ob jed- nem ji sporoča, da pride tudi on kmalu za bakso. Ali nesreča je hotela, da je on tukaj mrtev in žena bo zastoj čakala na njegov prihod. Je pač žalostna in resnič- na usoda. Bodi ti lahka ameriška zemlja!

— Dva cirkusa se mudita tu- kaj: Barnum in Bailey ter Ring- ling Bros. Svoje sotre sta posta- vila na 9. cesti poleg jezera. Da- rovala bodeča eno kamelo mest- nemu zverinjaku. Sedaj ugibljejo meščani, kakšno ime bodo dali kameli.

— V nedeljo, dne 25. maja se je tukaj ponesrečil poštni zrako- plovec McCusker, ki je vozil po- sto iz Clevelanda v Chicago. Ko je bil pet minut v zraku je prišel goriti njegov stroj in potem je skočil nad 200 čevljev doli in se tako poškodoval, da je potem u- mrl v St. Alex. bolnišnici.

— Nedavno se je mudil v našem mestu vajaški balon A.R. kateri je pripeljal iz Akrona. Pošte ter jih odložil na hotelu Statler na strehi. Pač redek in prvi slučaj tukaj. Nad našo naselbino je ta- ko lepo počasi vozil, da se je vse razločilo, koliko ljudi ima na sebi in ime balona. To je bil prvi vo- dilni balon v našem mestu. Videli smo že opazovalni balon ob pri- liki vojne razstave.

CLEVELAND, O.

Dne 26. oktobra 1918 je Zveza odposlala iz Clevelanda dva za- boja (50 komadov) Saloniki Comfort Kits na srbsko vojno mi- sijo v New York za naše sloven- ske prostovoljce v jugoslovanski armadi na Solunski fronti.

Od istega časa pa do danes je Zveza dobila poročilo od vojne misije, da je oba zaboja prejela in jih bo v kratkem času odposla- la naprej, kamor so namenjeni. Poleg tega se je tudi poslal ime- nik teh prostovoljcev, katerim se naj izroči po en Kit.

Te dni je pa prišlo drugo poro- čilo na tajnico Zveze, katero se glasi:

Belgrade, April 9, 1919.

Z. J. Ž. I. D. — Colonel Prenditch, leader of the section for Serbian invalids expresses his best thanks for the Kits sending with his respectful regards.

The invalids were very re- joiced by the gift and attention of American ladies.

Expediteur Colonel Prenditch. Iz tega se vidi, da je pošiljatev dospela na svoje mesto. Kits so bili namenjeni za našo redno ar- mado, ker je pa med tem časom bilo sklenjeno premirje, je srbska vlada razdelila te Kits med ran- njene vojake, ker je bila gotovo večja potreba, kakor za vojake pri redni armadi.

Je pač vse eno, če je dobil ta ali oni. Glavno je, da se je razde- lilo med ranjene vojake, ki so žrt- vovali vse, samo da so uničili na- šo največjo nasprotnico Jugoslo- vanov, staro Avstrijo.

Z. J. Ž. I. D.

NAROČITE SE NA "SLOGO", KATOLIŠKI TEDNIK.

Dober Appetit

je znamenje splošnega zdravja. Ako apetit ni dober ali že- lodec v neredu, ako je zaprtost na dnevnem redu, je to zna- menje, da potrebujejo vaši notranji organi zdravila. Vzemite

Severov
Želodčni Grenčic

(Severa's Stomach Bitters) pred vsako jedjo po določenem pravilu in zapazili bode vpliv. Pomaga prebavi, uredi pre- bavnne organe in da dober tek. Stari in bolelni ljudje naj jem- ljejo to želodčno zdravilo, da jih ohrani v zdravju in pri moči.

Cene: 75c in 3c vojnega davka.
\$1.50 in 6c davka.

Severova družinska zdravila se prodajajo po vseh lekarnah. Zahtevajte Severova zdra- vila in ne sprejmite drugih. Ako Vam jih ni mogoče dobiti v bližini, pošljite naročilo na- ravnost na nas ter priložite pravo svoto in davek.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Srbečica

se mora takoj in za stalno o- zdravit. Da si zagotovijo pomoč, naj vsak, kdor trpi na tej bo- lezni, kupi in poizkusi Severovo mazilo za kožne bolezni (Seve- ra's Skin Ointment). To je jako zanesljivo zdravilo za pomoč raznih srbečih izpahov, kakor srbečica, eczema in razne kož- ne bolezni, ki se kažejo po- leti. (Cena 50c in 2c davka.)

Zdravilno milo

za kožo naj se rabi, kadar je prizadeta koža ali obraz. Med raznimi in mnogoštevilnimi vr- stami mila je Severovo Zdra- vilno milo za kožo (Severa's Medical Skin Soap) najboljši. Poskušnja vas bo prepričala, da prinese njegov zdravilni in očistilni učinek poljšavo in zadovoljnost. Cena 25c in 1c davka.

Vročnica

pusti bolnika utrujenega z vro- čo kožo, ki je boleča ob vsa- kem dotiklaju. Zato se potre- buje zunanje in hladilne mazi- lo, ki ustavi nekoč čut in po- živi cel život. Rabite Severov Antiseptični raztopljen, kakor na ročaj navodila. Cena 35c in 2c davka.

Oglašajte v "Slogi."

Društvo Sv. Frančiška Seraf. K. S. K. Jednote ima svoje seje vsako dru- go soboto v mesecu na 62 St. Mark's Place, New York, N. Y. Sprejema članke od 16—50 leta za zavarovalni- no \$250.00, 500.00 in 1000.00 in bolni- ško podporo. Zavedni rojaki, pristo- pite k temu prekoristnemu društvu, ki je eno izmed najuglednejših v New Yorku.

KRIŽEV POT

Sv. Leonarda F. ortomavriškega

ZA CERKVENO IN DOMAČO PORABO JE RAVNOKAR IZ- ŠEL V NAŠI TISKARNI. — KNJIŽICA JE PRIROČNE ŽEPNE OBLIKE IN BRO- ŠIRANA.

Cena izvodu 15 ct.

Pri večjih naročilih znaten popust

NOVI MOLITVENIK
"AVE MARIA"

Z VELIKIM DEBELIM TISKOM

smo začeli razposiljati. Da ustrezemo našim rojakom, ki so vedno povpraševali po molitve- niku z velikim tiskom, smo se odločili ga na- tisniti. Ker se nismo mogli podati v velike stroške pri sedanji draginji papirja, zato smo ga tiskali le omejeno število. --- Molitvenik je priročne žepne oblike, tiskan na fin tenak pa- pir in obsega 260 strani. Vezava je trojna, namreč v platno z rdečo obrezo, cena 70 cen- tov, v usnje vezan z zlato obrezo, cena \$1.00. --- Vatirane platnice v usnje vezan z zlato ob- rezo, cena \$1.25.

AVE MARIA, 62 St. Marks Place,
New York, N. Y.

Za ČISTENJE OBLEK!
POKLIČITE NAS PO TELEFONU
ALI PA SAMI PRINESITE
NAŠE DOBRO DELO IN POSTREŽBA JE ŽE VEČ LET POZNANO KOT NAJBOLJE
The Frank's Dry Cleaning Co.
URAD IN DELAVNICA: 1361 East 55th Street
Nasproti Lake Shore Banke
COLLINSWOOD PODRUŽNICA: 15513 Waterloo Road
Zraven 156th St.
TELEFONI: CENTRAL 5694, ROSEDALE 5694

CHICASKE NOVICE.

— **Umrl je nesrečne smrti** John Turnar, ogrski Slovenec. Zvečer je legel vinjen spat in zjutraj so ga našli mrtvega. Zadušil se je s plinom. Vse okoliščine so kazale, da je v pijanosti pustil plin odprt in se tako zadušil. Žalostna smrt. Doma, v starem kraju, zapuščena žena in otroke.

— **Umrl je v bolnišnici** Oak Forest na sušici mladenič Ferdinand Makovec. Tu v Chicago zapuščena mater.

— **Prisego zvestobe** sta si obljubila Stefan Salag in Mary Stan ko v naši cerkvi sv. Stefana.

— **Pri našem stavbinskem društvu** "Naš Dom" se je začelo živahno gibanje. Tajnik, g. Josip Zupancić ima polne roke dela. Veliko novih članov je pristopilo, ki ilagajo tu sem svoje prihranke. Rojak, ali imaš ti že delnico tega društva? — Vsaki tork zvečer zboruje društvo v cerkveni dvorani. Pridi, pristopi in spravi tu preostanek svoje plače. Na poslovi ti je denar najvarnejše naložba. Lansko poročilo pravi, da je društvo sprejelo tekom deset let svojega obstanka \$399.49.29. — Lepa svota! 30. marca znaša društveno čisto premoženje — \$104.824.05.

— **Sv. misijon** imamo v naši cerkvi. Vodi ga Rev. Anzelm Murn O. F. M., slovenski župnik iz So. Bethlehem, Pa. Udeležba je jako lepa vsaki večer. Sklep sv. misijona bo v nedeljo ob 4. uri popoldne.

— **"Transgressor"** je bilo ime "moving picture" predstavi, katero smo imeli v naši cerkveni dvorani v soboto zvečer in v nedeljo popoldne. "Transgressor" je delo "Catholic Art Association" in je v resnici nekaj krasnega. Vsem gg. župnikom svetujemo, da gotovo pridejo to časi in razmeram primerno igrjo. Če bi ni finančne ga uspeha ne bilo, bode moralni dovolj velik. Ko smo videli "Petroski-ja" in njegov nastop in njegovo slepenje delavstva, smo vsi nehoti mislili na našega Kristanovega ateja. — Igrjo naj bi videli tudi vsi kapitalisti, pa bi se kmalu napetje razmere med delavstvom in kapitalom ublažile. — Igra je krasen nauk za delavce, kakor za delodajalce. Čistega dobička je bilo \$51.00, kar gre v naš šolski sklad.

— **V naš šolski sklad** smo dosedaj dobili dva Liberty Bonda po \$50.00. Kar pa je pri tem najzanimivejša je to, da je prvega dal blag fant g. Blaž Rozman in drugega pa dekle Miss Barbara Verbišcar. Čast jima! Who is next?

— **V zadnjem poročilu** o cerkvenih sedežih je po pomoti izpuščena družina Mr. Stefana Nartnika, ki ima dva sedeža, kar naj bode s tem blagovoljno popravljeno. Minuli teden so se vzeli sedeže: Mrs. Neža Ribnikar, Mrs. Ané Zupancić, Jakob in Karolina Biček, Mr. Jos. Zupancić (dva), Mr. Math Kobe (dva), Mr. Math Grill, Mr. L. Duller (dva), Mr. Anton Šinkovec (dva).

— **Šolski sklad** je zadnji teden narastel za \$250.00. Dali so: Družina Karol in Johana Bonča \$50, Miss Barbara Verbišcar \$50, Mr. Martin Haus \$20, Jos. Zupancić (1. del) \$10, Stefan Jambrovič \$6, Stefan Vučko \$6, Ana Krampič \$5, Jožef Utrša \$5, Alojz Nečemer \$5, Frank Zadravec \$5, John Utrša \$5, John Vučko \$5, Mike Klajderman \$5, Joe Capot \$5, Matija Mlinarič \$5, Martin Foys \$5, Stefan Foys \$5, Stefan Krampič \$5, Stefan Horvat \$5, Stefan Zurek \$5, Joe Dovecar \$5, Joe Črnovič \$5, Martin Vučko \$2, John Hožjan \$2, Mihael Gerdović \$2, Mrs. Znidarič \$2, Jakob Martinčič \$1, John Sobocan \$1, Mary Otrin \$1, Martin Hožjan \$1, Joe Kovač \$1, Tereza Lebar \$2, Stefan Hožjan \$3, Stef. Gerič ml. \$2, Stefan Gerič st. \$2.50, Jožef Jurek \$2.50, Jožef Cigan \$2. — Skupaj \$664.50. — Bog plačaj!

— **Otroci imajo** sedaj svojo posebno sv. mašo vsako nedeljo ob 9. uri. Prva sv. maša je ob pol 8. uri, druga otroška ob 9. uri in tretja ob 10.15. — Otroci se zberejo vsako nedeljo v cerkveni dvorani, odkoder jih spremlja učitelj in učiteljice v cerkev. Začudili smo se pretečeno nedeljo, ko je bila prvič ta sv. maša, ko so samo otroci napolnili cerkev. Pri skrbi za red pomagajo Mr. M. Železnikarju kot učitelju, Miss Gregorič, Miss Celar, Mr. J. Petrovič in Mr. Math Ogrin. Petje oskrbe sami otroci.

— **Naša pomožna organizacija**, Miss Kremesec je graduirala na St. Mary's High School, katero je končala z izvršnim uspehom. Ob tej priliki je zavod priredil krasno igro, ko so nastopale vse narodnosti pred boginjo pravice, resnice in svobode. Iznadilo nas je, ko se je prva prikazala naša trobojnica in za njo Srbija in Jugoslavija. Miss Kremesec naše častitke.

— **Edini Slovenec župan** Mr. Oberstar iz Rockdale pri Jolietu nas je te dni obiskal. Mr. Oberstarju častitamo na časti, katero ima kot edini Slovenec župan v Ameriki.

MORDA BODO VENDAR SPOZNALI.

"Enakopravnost" očita, da smo vsi Slovenci, ki smo nasprotovali milijondolarskemu fondu, s tem narodu škodili.

"Enakopravnost" nadaljuje, da se je milijondolarski fond začel pobirati v nasprotje American Jugoslav Reliefu, ker baje "doma ne potrebujejo cap", da je ekskutiva zavrnila vsako ponujano skupno sodelovanje za skupne narodne koristi.

da smo vsi lepo prosili ekskutivno, naj nikar ne nasprotuje Reliefu;

da je celo Ave Maria prosil, naj jenjajo, "da naj pomagajo sedaj pri Reliefu, ko bo Relief končan, bomo vsi pomagali milijondolarskemu skladu";

da ekskutiva ni nikdar jasno povedala, zakaj se bode ta fond pobiral, da je rekla enkrat, da gre za boj proti Italijanom, katerega bode vodila potem ko bode to vprašanje že rešeno, drugič je zopet trdila, da se bode porabil za boj proti Srbiji, za "pravo" demokracijo v domovini, tretjič, da se bode porabil za zmago proletarijata nad kapitalizmom, katerega v Jugoslaviji niti ni, itd.

Povejte, gospodje, kdo vam je mogel zaupati? Kdor je količkar s svojimi možgani misli, vsak se je bal po pravici, da se bode ta denar porabil samo za zmago boljševizma v Jugoslaviji, katerega ste prav tedaj tako proslavljali v vseh svojih listih.

Ta članek je velika samoobtožba.

Gospodje, resni časi nastopajo za našo staro domovino. Ali hočete vsaj zdaj pozabiti preteklost in nastopiti za skupno delovanje?

Hočete li to? Vas bode vsaj strašni položaj naše mile Slovenije zmotil?

ZA "KOLEDAR AVE MARIA"

Uredništvo "Koledarja Ave Maria" za 1920 se zaključilo 4. julija. Zato pozivljamo vse gg. duhovnike, vsa društva, kakor tudi vse druge dopisnike, ki žele poslati spise, poročila ali slike koledar, da nam to blagovole poslati do 4. julija. Enako naj tudi gg. zastopniki do tedaj obiščejo vse slovenske in angleške trgovce njih naselbine za oglase. V koledarjih vsi trgovci radi oglašajo, treba jih samo pravilno nagovoriti. Tako sta na pr. samo v Chicagi dva dečka v štirinajstih dnevih nabrala skoraj 10 strani oglasov.

Gg. zastopniki naj ne pozabijo, da imajo od oglasov tudi sami lepe procenote, da se toraj splača ta

"Koledarja" bomo letošnje leto

tiskali najmanj 8000 iztov. Čč. gg. slovenski duhovniki naj bi blagovolili poslati najznamenitejšo dogodke iz njih župnije preteklega leta.

Tega Koledarja bode šlo najmanj 1000 tudi v staro domovino.

Zato ga bomo tako sestavili, da bode nekako poročilo o našem delovanju teh pet let za naše rojake doma.

Uredništvo
Koledarja "Ave Maria".

MR. OMAN.

V Chicago, Ill., živi zaveden Slovenec, John Oman, blag mož, pristna gorenjska korenina in odločen narodnjak, ki je igral važno vlogo v tožbi SRZ proti Rev. K. Zakrajšku, ki je bil tudi sam z njimi vred obtožen hudodelstva obrekovanja Minke Alešove. Ni bil poznan v naši javnosti, ker je preskromen. V javnost je prišel le po slučaju, prisiljen, ko so ga rdeči boljševiki postavili na pranger, da bi s tem ostrušili še enake moze, da bi enako ne zahtevali nazaj denarja, ki jim je bil izvažen pod raznimi pretevezami. Prišli so nadenj z arogantnostjo. Toda bil je cel možak. Ni se jih vstrašil. Odločno je zahteval denar nazaj in nevstrašeno stal za pravico in resnico. Čast takemu možu! Poposlušajmo nanj in ga postavljamo za zgled drugim slovenskim možem. Tako bi moral ravnati vsak Slovenec, pa bi kmalu bilo konec slepanja in zapehovanja našega ubogega slovenskega delavca v Ameriki. Mr. Pečnik se jih je ustrašil in se jim udal. Za priznanje so ga pa postavili na zatožno klop in sicer tako, da je stal brez zagovornika in bil je v nevarnosti, da se zaplete v velike sodniške težave. Pomilujemo ga, ker vemo, da je drugače pošten človek in dober narodnjak.

Mr. John Oman pa naše priznanje!

STRAŠEN DAN SODBE ZA REV. ZAKRAJŠKA.

(Izvirno poročilo.)

Neka rdečkarica, Minka Aleš, oziroma SRZ., je vzela warrant na Rev. K. Zakrajška in Mr. Johna Oman radi "criminal libel". Ta ženska je namreč kolektirala za milijondolarski rdeči fond. Da je pa bolj neslo, je v nekaterih hišah rekla, da pobira za reveže. Tako je bila v hiši dveh mož poštenjakov Mr. Johna Oman in Mr. J. Pečnika. Takoj, ko sta pa ta dva moža izvedela resnico, da milijondolarski fond ne bode šel za reveže, kajti tam baje ne potrebujejo "cap in straje", zahtevala sta oba denar nazaj. Pri tem jima je pa rače volje pomagal Rev. K. Zakrajšek, kajti prav takrat se je pobiralo tudi za Jugoslav Relief. Zahtevala sta denar nazaj, ker je bil kolektiran baje pod napacnimi pretevezami, da je za reveže, kar pa ni bilo res. Tj njih zahtevo, da se jima vrne denar nazaj, je priobčila Sloga. SRZ. je poslalo takoj dva svoja zastopnika, skupaj z Minko Aleš k tema dvema rojakoma, da so jima nesli denar nazaj. Ta "delegacija" je pa nastopila popolnoma po boljševiško, s terorizmom in kreganjem. In res posrečilo se jim je, da so prestrašili rojaka Stajarca J. Pečnika, da ni hotel denarja nazaj in sedel pregovori, da je izjavil, da ni mislil zahtevati, da je o naredil, le, ker ni pisma Rev. Zakrajška popolnoma razumel. Nastopil je toraj proti Mr. Omanu in proti Rev. K. Zakrajšku. Mr. John Oman se je pa skazal kot krepkega Gorenjca, ki se ne da tako hitro prestrašiti vsaki "žverci", če tudi na

denj pridejo takile hudi, kakor je bila ta rdeča trojica. Povedal jim je možato, da bi nikdar ne dal, ko bi ne bil premoten, da gre to za reveže, in vzel je nazaj \$5 in jih dal na pravo mesto — v Jugoslav Relief. — In tedaj je pa ves rdeči Izrael mesta Chicago zatrljalni. Jupiter Grmovnik, znani Tone Trbovčev je zarohnel v "Prosveti", kako bode sedaj Rev. Zakrajšku "pokazal" in videl si lahko skrivnostno-sladko ginjenost na vseh rdečih obrazih. Alešova Minka je hodila pokonci, kakor jojmesta. Klobuk je dala še bolj postrani "na spajdl". In kako bi ne! Saj bode ona tista izvoljena, ki bode "sfiksala" tega Rev. Zakrajška, ki rdečkarjem tako kazi ljubi mir. In šla je prosit za warrant. Pa ga baje ni dobila. Sla je še drugič. Morala je vzeti odvjetnika, ki je le s težavo izposloval warrant za Rev. Zakrajška in Mr. Johna Oman.

Oba rojaka sta bila obvestena o tem warrantu, toda niti eden, niti drugi ni bil aretiran, še manj kam peljan, še manj je bilo treba kakke varščine. Prosveta, Glas Smrdobe in Skrapavnost so sicer z velikimi črkami poročali, da je bil Rev. Zakrajšek "odveden" na "polie-stejšn", da je moral dati varščino, kakor bode zlasti Prosveta vse morala še dokazati, kar čujemo. Rev. K. Zakrajšek ni hotel iti na Maxwell Station, kjer bi imela biti obravnava, temveč je zahteval takoj višje sodišče.

Vedel je takoj, da je vsa pravica na njegovi strani. Vedel je pa tudi, da nismo še v Rusiji, kjer bi kakke takele propalije delale pravico. Še se vije nad nami mila zvezdnata zastava, kar pomenja, da tu je doma pravica.

Bilo je baje več obravnav, tožitev, predno je bila stvar gotova za zaslišanje. In tako je prišel ta veliki dan za našo slavno Min-

ko in še slavnjejšo SRZ. To je bil 21. maj popoldne ob dveh. Rev. K. Zakrajšek in Mr. J. Omanov slučaj je prevzel iz blagohotnosti Slovencev dobro znani odvjetnik Mr. George Barrett, ki živi v naši naselbini. To je navdušen katolik, Holy Name Society mož K. of C., in zahaja pogosto v našo slov. cerkev. Zato osebno pozna naše slov. alostne razmere in naš socializem (?) Da boš, dragi čitatelj imel živo sliko velikega prizora te sodbe pred očmi, misli si to-le:

Pred sodno dvorano po kamenitem hodniku se sprehaja naš junaki Vilček, osebni "lajbgardist" Rev. K. Zakrajška. "V dvorani sami misli si na desnici tri klopi same rdeče elite, ki so prišli, da bodo slavili slavno zmago rdečih Slavov, vzlasti "naše sestre Minke". Kako bode potlačila v luknjo tega našega kazitelja miru. Na desni strani na zatožni klopi si pa misli Rev. K. Zakrajška z njegovimi vedno se smehljajočimi očmi in prijaznim obrazom, vendar danes resnim pod težo krivde in greha, radi katerega bode padla sedajle uničujoča obsodba nanj. Poleg njega si misli g. Ivana Omana, z resnim obrazom, vendar z gorenjsko neustrašenostjo. Pred tribuno se oblastno sprehaja z velikimi kovrtami pod pazduho, vzvišeni gospod Skobik, po slovensko Skubic, nekaj podgenet SRZ. Samozvestno so hodili ta gospod sem pa tja, zavedajoč se svoje vzvišene službe, še bolj pa današnje svoje veljave. S pogledi kakor uničujoči bliski so pogledovali zaničljivo proti zatoženi klopi in stiskali dokaze pod pazduho, češ, "Sedaj je dan plačila! Danes bode naša zmaga! Le čakaj, Kazimir!"

Sodba se začne. Sodnik Haas pride in zasede svoje častno mesto. Sedaj pa šalo na stran!

Pisar pokliče najprej tri obtožence. Kaj, tri? Da, tri. Mr. Pečnik je bil namreč strašno prevargre v prvi vrsti za to, da se rešimo novega sovražnika, ki nam grozi ugrabiti naše lepe kraje. — Ako si bodo Jugoslavlani izbrali kralja Petra, naj ga imajo, toda Italijani pa ne smejo na noben način dobiti naših krajev. Dajes se ne smemo več zanašati na obljube raznih državnikov, katerim ni do usode in boljše bodočnosti malih narodov. Zanesti se moremo edino na predsednika Wilsona, toda on nam morda ne bo v stanu uveljaviti vse naše pravne zahteve. Da se nekateri zavzniki tako odločno protivijo zadovoljivosti jugoslovanskih teženj, je vzrok to, ker se boje pan slavizma, ki edini ima še bodočnost. Ako se nam tudi ne bode še sedaj uresničilo vse, s tem se ni vseh dni konec, in gotovo bo prišel enkrat čas, ko se bo uresničil. Presernov izrek: Največ sveta otrokom sliši Slave! Iz krvi naših žrtev bodo vstali novi borci za popolno našo svobodo, in tedaj bomo zaklicali: Slovan, na dan!

Burno odobravanje je sledilo izjavljanjem g. Zorman, ki je postal v pesniški obliki ogorčenost narodno čuteče duše nad krivico, katero hočejo znova izvršiti nad Jugoslavlani, ter upanje v njih boljšo bodočnost. Besede odličnega rodoljuba so napravile najboljši vtis na poslušalce ter jih kar poživele.

Rev. Škur je na kratko orisal vojne cilje zaveznikov in Nemce pred vstopom Amerike v vojno. Nje glas se ni slišal in našel odmev samo pri zaveznikih, da so sprejeli nje principe, temveč zlasti pri malih, do tedaj tlačanih narodov, med Čelo-Slovaki, Jugoslavlani, Irli in drugimi. Zlasti Jugoslavlani so sprejeli te principe kot evangelij ter pomagali zaveznikom zrušiti Avstrijo s tem, da so prebili sovražno fronto na Balkanu in pripomogli Italijanom do zmage. Ali zavezniki so sedaj pozabili na vse te principe in na svoje obljube, in na nas je sedaj, da zahtevamo, nič več prosimo, svoje pravice. Ako

Tako se je končala ta rdeča gonja SRZ. v Chicagi proti Rev. K. Zakrajšku.

Med tem časom so pa uredniki "Prosvete" nestrpno čakali v tiskarni poročila o izidu. Stavci so imeli baje že nastavljeno z 6 inčev visokimi črkami: "Zakrajšek obsojen!" — Poročevalci so imeli že natisnjene telegrame za "hu diča" na 82 Cortlandt Street in za "Enakopravnost" v Clevelandu: "Zakrajšek spoznan krivim. Obsojen."

Prebita reč! Na, tu ga imaš! Sedaj pa ta blamaža! Človek bi se snedel!

Ja, ja, je pač še pravica na svet.

Rev. K. Zakrajšku pa naše iskrene častitke in našo zahvalo za njegov nevstrašen in junaki nastop.

Kakor posnemamo po "Prosveti", bode Minka Alešova šla še pred civilno sodišče, kjer bode tožila za odškodnino. Seveda denarja je dosti. Milijon dolarjev imajo. Nič! Zatožiti jih! Saj so

jih po ceni dobili. Če bode pa zmanjkalo, saj je še dosti zaslepljenec, ki bodo še dali.

PROTESTNI SHOD SLOVEN-CEV V CLEVELANDU.

Z ozirom na obupni položaj našega naroda v domovini, na kritično stanje jugoslovanskega vprašanja na mirovni konferenci in na direkten poziv iz Pariza, je Slov. Narodna Zveza sklicala zadnji torek zvečer protesten shod proti krivičnim italijanskim zahtevam. Povabljeni so bili na shod vsi Slovenci brez razlike političnega mišljenja in verskega prepričanja; pozvala je še posebej SRZ., da sodeluje na shodu, da bi bil naš protest tem odločnejši in vplivnejši. In res se je udeležilo lepo število pristašev SRZ. shoda, kljub temu, da je Enakopravnost tri dni rolinela proti SNZ., napadala nje člane in odgovarjala svojim pristašem, naj se ne ponižajo tako globoko, da bi šli na shod. Pokazala je sedaj znova, da ji je več za stranko, kot pa za narod, da je odrekla svoje sodelovanje le zaradi tega, ker je bila užaljena nje samoljubnost, ker je bilo v Amer. Domovini objavljeno, da je prejela kabelgram SNZ. in končno, da ji je več za razdor med Slovenci v Ameriki, kot pa za odločen nastop proti Italijanom.

Kot prvega govornika je predstavljal predsednik shoda g. Schneller znanega slovenskega umetnika g. Ivana Zorman, katerega je številno občinstvo živahno pozdravilo. Gospod Zorman je pred vsem povdaril, da ne govori v imenu te ali one stranke, niti za SNZ. ali za SRZ., temveč edino le za samega sebe, ker je čutil potrebo, da je treba nekaj ukrepati in pomagati rojakom v domovini do njihovih pravic. Vprašanje o vladni obliki bo rešil narod doma sam, pri čemur mu lahko mi svetujemo, ali danes gre v prvi vrsti za to, da se rešimo novega sovražnika, ki nam grozi ugrabiti naše lepe kraje. — Ako si bodo Jugoslavlani izbrali kralja Petra, naj ga imajo, toda Italijani pa ne smejo na noben način dobiti naših krajev. Dajes se ne smemo več zanašati na obljube raznih državnikov, katerim ni do usode in boljše bodočnosti malih narodov. Zanesti se moremo edino na predsednika Wilsona, toda on nam morda ne bo v stanu uveljaviti vse naše pravne zahteve. Da se nekateri zavzniki tako odločno protivijo zadovoljivosti jugoslovanskih teženj, je vzrok to, ker se boje pan slavizma, ki edini ima še bodočnost. Ako se nam tudi ne bode še sedaj uresničilo vse, s tem se ni vseh dni konec, in gotovo bo prišel enkrat čas, ko se bo uresničil. Presernov izrek: Največ sveta otrokom sliši Slave! Iz krvi naših žrtev bodo vstali novi borci za popolno našo svobodo, in tedaj bomo zaklicali: Slovan, na dan!

Burno odobravanje je sledilo izjavljanjem g. Zorman, ki je postal v pesniški obliki ogorčenost narodno čuteče duše nad krivico, katero hočejo znova izvršiti nad Jugoslavlani, ter upanje v njih boljšo bodočnost. Besede odličnega rodoljuba so napravile najboljši vtis na poslušalce ter jih kar poživele.

Rev. Škur je na kratko orisal vojne cilje zaveznikov in Nemce pred vstopom Amerike v vojno. Nje glas se ni slišal in našel odmev samo pri zaveznikih, da so sprejeli nje principe, temveč zlasti pri malih, do tedaj tlačanih narodov, med Čelo-Slovaki, Jugoslavlani, Irli in drugimi. Zlasti Jugoslavlani so sprejeli te principe kot evangelij ter pomagali zaveznikom zrušiti Avstrijo s tem, da so prebili sovražno fronto na Balkanu in pripomogli Italijanom do zmage. Ali zavezniki so sedaj pozabili na vse te principe in na svoje obljube, in na nas je sedaj, da zahtevamo, nič več prosimo, svoje pravice. Ako

se borimo proti organiziranim vladam za svoje pravice, ni to boljševizem, temveč le izvrševanje narodne dolžnosti in branitev samega sebe za boljše prilike za razvoj.

G. Grdina je z zgovornimi besedami, kakor zna le on, opisal trpljenje našega naroda v domovini in o njegovi sedanjí borbi proti italijanskemu imperijalizmu. Vse svoje upanje postavljala na Ameriko, ki ga je s svojim moralnim podpiranjem ohrabrala za odpor proti Avstriji in za raztrganje težkih verig. Sedanjí nje gov položaj pa je hujši, kakor je bil pod prejšnjim gospodstvom, in tudi sedaj se nadeja pomoči v prvi vrsti od Amerike. V tem obupnem boju našega naroda v domovini pa moramo pomagati tudi mi, in to moremo storiti z našimi protesti proti italijanskemu imperijalizmu in s povdarjanjem naših zahtev po samoodločevanju naroda.

K besedi se je oglašil še gosp. Perdan, ki je povdarjal, da bi morali biti na takih shodih navzoči pač vsi Slovenci, pa naj bode tega ali onega političnega prepričanja, in da bi bilo treba seznaniti tudi angleško javnost z našimi protesti. Odvrnil mu je g. Zorman, da je delo med našim narodom zaradi tega tako težko, ker se mnogim bolj dopadejo razne ostudne psovke in zabavljice v slovenskih listih, kakor pa resno delo. Prečital je nato brzojevke na predsednika Wilsona, na kongresmana Emersona, ki je vložil v kongresu resolucijo Italijanom v prid, in spomenico na kongres Združenih držav. Končno je še g. predsednik apeliral na vse prisotne, da prispevajo za stroške za dvorano in za brzojavke, čemur so se navzoči drage volje odzvali. Nabralo se je \$32 plačalo pa se je samo za kabelgram predsedniku Wilsonu \$35 75 centov.

Brzojavka predsedniku Wilsonu.

The Jugoslavs of Cleveland, gathered at a tremendous mass-meeting May 27th, in most energetic protest against Italian imperialism, aggression and atrocities, beg to appeal to you once more to employ every means to blot out the injustice which is holding sway. We do not doubt your unflinching devotion to liberty and righteousness, yet our wounded souls are nearly despairing now that it seems so much of our sacred territory is to be taken from us without a popular vote. We protest most vehemently, and as American citizens of Yugoslav origin we implore you to remain firm in your principles of justice and self-determination of small nations.

se borimo proti organiziranim vladam za svoje pravice, ni to boljševizem, temveč le izvrševanje narodne dolžnosti in branitev samega sebe za boljše prilike za razvoj.

G. Grdina je z zgovornimi besedami, kakor zna le on, opisal trpljenje našega naroda v domovini in o njegovi sedanjí borbi proti italijanskemu imperijalizmu. Vse svoje upanje postavljala na Ameriko, ki ga je s svojim moralnim podpiranjem ohrabrala za odpor proti Avstriji in za raztrganje težkih verig. Sedanjí nje gov položaj pa je hujši, kakor je bil pod prejšnjim gospodstvom, in tudi sedaj se nadeja pomoči v prvi vrsti od Amerike. V tem obupnem boju našega naroda v domovini pa moramo pomagati tudi mi, in to moremo storiti z našimi protesti proti italijanskemu imperijalizmu in s povdarjanjem naših zahtev po samoodločevanju naroda.

K besedi se je oglašil še gosp. Perdan, ki je povdarjal, da bi morali biti na takih shodih navzoči pač vsi Slovenci, pa naj bode tega ali onega političnega prepričanja, in da bi bilo treba seznaniti tudi angleško javnost z našimi protesti. Odvrnil mu je g. Zorman, da je delo med našim narodom zaradi tega tako težko, ker se mnogim bolj dopadejo razne ostudne psovke in zabavljice v slovenskih listih, kakor pa resno delo. Prečital je nato brzojevke na predsednika Wilsona, na kongresmana Emersona, ki je vložil v kongresu resolucijo Italijanom v prid, in spomenico na kongres Združenih držav. Končno je še g. predsednik apeliral na vse prisotne, da prispevajo za stroške za dvorano in za brzojavke, čemur so se navzoči drage volje odzvali. Nabralo se je \$32 plačalo pa se je samo za kabelgram predsedniku Wilsonu \$35 75 centov.

Brzojavka predsedniku Wilsonu.

The Jugoslavs of Cleveland, gathered at a tremendous mass-meeting May 27th, in most energetic protest against Italian imperialism, aggression and atrocities, beg to appeal to you once more to employ every means to blot out the injustice which is holding sway. We do not doubt your unflinching devotion to liberty and righteousness, yet our wounded souls are nearly despairing now that it seems so much of our sacred territory is to be taken from us without a popular vote. We protest most vehemently, and as American citizens of Yugoslav origin we implore you to remain firm in your principles of justice and self-determination of small nations.

GREATER NEWYORSKE NOVICE.

— O Binkoštnih praznikih kakor prejšnja leta bo v slovenski župni cerkvi sv. Cirila in Metoda ljubka slovesnost, namreč 40-urna pobožnost presv. Rešnjega Telesa. V teh hudih časih si zaželi srce vsakega kristjana prave tolažbe in pomoči pri Njem, ki jo edini more dati. Tri dni bo naš božji Tolažnik izpostavljen na prestolu milosti. Kdo izmed nas pač ne bo pohitel k Njemu, ki nas čaka z odprtimi rokami? Pri tej pobožnosti bodo tudi zunanji govorniki in spovedniki. Vsakdo bo torej imel priliko zadostiti svoji krščanski dolžnosti.

Save the Easy Way BUY W.S.S.

JAREM REVŠČINE

Po F. W. Dahlman poslovenil V.

(Dalje).

"Dobro!" je dejal kapitan z značilnim nasmehom in jo je spustil; "pa pazi dobro žena, da ne obrneš kozolca in se dobro ne okoplješ."

Njena leva noga je že bila na mostu in z desno ni mogla več vzdržati ravnotežja na robu krova, glasno je kriknila in se zvrnila navzdol. Visoko so se zgrnili valovi nad njeno glavo in gotovo se več ne bi bila iz njih rešila, če bi se ne bil takoj eden izmed mornarjev vrzel za njo in jo potegnil iz mokrega groba. Mornar je privlekel žensko iz vode in jo položil na suho. Kapitan in njegovi ljudje so se nato naglo odstranili in podali se v svoje kajute. Le jaz in kapitan Brady, s kojim sva medtem prišla iz krova, in nekaj radovednežev, ki jih je ravno potmilo pripeljala, smo stali pri njej, da bi videli, kako si bo od neradovoljne kopeli zopet opomogla. Zopet priti k sapi in si vsaj povečjem ožeti vodo iz svoje oblike, to je bilo zanj delo ene minute. Z divjim pogledom je merila nas okoli stoječe, posebno še, ker je videla z naših obrazov, da nikdo nima z njo posebnega sočutja in so nekateri postopoma delali še smešne opazke.

"Kje je lopov, ki me je sunil v vodo?" je krikala in stiskala pesti. "Ha! dam ga prijati s policijo in ga spravim na mesto, kamor sliši. On si bo še pomnil, kaj se glavi, mene razžaliti, predrežlj! Kakor gotovo sem tu, ga spravim za železno o mrežje za dalje časa, kakor si misli."

"Nikdo vas ni sunil v vodo, temveč sami ste padli vanjo po svoji lastni neprevidnosti", se je glasno kapitan Brady, ki je medtem stopil v ospredje, "tem sem jaz sam priča in najbolje, kar vam morem svetovati je, da se lepo tiho in hitro odpravite domov in svojo mokro obleko zamenite s suho, da se ne prehladite."

"Vi ste videli in si upate pričati?" je zakrivala razjarjena. "Gotovo!" je odvrnil kapitan.

"Vaše pričanje ni vredno pipe tobaka, vodna miš!"

"Tudi jaz sem videl cel dogodek", sem rekel jaz, "in tudi jaz vam rečem, da je najbolj pametno, da storite, kar vam je gospod kapitan svetoval."

"Tako! Vi tudi? Ali smem vedeti, kdo ste vi in kje stanujete?" "Seveda", sem odvrnil mirno, "jaz sem zdravnik in stanujem na Union ulici. Vsakdo vam lahko moje stanovanje pokaže in povem vam še, da sem tudi jaz pripravljen pričati, kako ste emoknili v vodo po lastni neprevidnosti."

"Lepa reč, zdravnik", je odvrnila z zaničevanjem, "to si hočem zapomniti takega doktorja", in se je jela odpravljati.

Na krovu najo niso niti pogrešili in bilo je mnogo zabave za vse, ko sva pripovedovala, kar sva videla.

Drugo jutro smo vzdignili sidra in ladija je začela svojo pot proti Indiji, kamor je imela prepeljati O'Shaughnessyjevo družino.

Žena iz Kalkute.

Ladija z mojimi znanci je odplula proti daljni Indiji. Ko sem se vračal domov, sem naenkrat čul nekoga za seboj, ki me je glasno po imenu poklical. Obrnil sem se in na moje začudenje videl pred seboj Sullivana, onega lica, ki sem ga nekaj zdravil na strašnih opeklinah. Nisva sicer bila od onega časa več tuja, vendar sva se le redko srečala.

"Kaj vas privede že na vse zgo daj tu sem?" sem ga vprašal po običajnem pozdravu.

"Moja sestra je nevarno bolna, gospod doktor, in potrebujem zdravnika. Ali ne bi hoteli z mano?"

"Gotovo! Mislim sem, da razumne žene in otrok nimata nikogar svojih tukaj."

"Ona je šle pred kratkim prišla", je odvrnil.

"Iz Irske?"

"Ne, prišla je pred nekaj meseci, ne iz Irske, temveč iz Indije."

"Iz Indije?" sem se začudil.

"Da."

"Kje pa stanuje?"

"Tam-le", je odgovoril in z roko pokazal na hišo, nad katere vrata je bilo z velikimi črkami napisano "Sailor's Home" (Mornarjev dom).

Moje začudenje je še bolj raslo.

"Zakaj se ni nastanila pri vas, temveč v mornarski hiši?" sem vprašal.

"Kupila je hišo in sedaj je nje lastnica", je bil odgovor.

"Je-li morebiti to Mrs. Shipjack? Kaj ne, nekak čudno ime?"

"Da, tako jo nazivajo s prijatelji — ali njeno pravo ime je Sullivan — Miss Sullivan, — ona ni bila še nikoli omožena, gospod doktor."

"Vaša sestra se zdi biti zanimiva oseba; čul sem že o njej. Ali ni imela včeraj nekakega prepira z mornarji in je padla v vodo?"

"Tako je", je odgovoril začuden; "zdravnikom menda tudi ni prikrilo ne ostane. Težko bolna zdaj leži, v enomer fantazira; potrudite se z menoj, gospod doktor."

"Drago volje vam to storim, moj ljubi Sullivan; želim se natančneje seznaniti z vašo sestro."

"Zakaj?" je začuden vprašal.

"No, saj vidite, ona je bogata", sem odvrnil malomarno, "in vi že veste, kaj mislim."

"Nisem še hotel odkriti, da mi je doberšen del njene čudne preteklosti znan."

"Hm, da, ona je celo zelo bogata", je odvrnil Irec in pomenljivo pomežikal, — "bila je dalje časa v Indiji in si je mnogo premoženja pridobila."

S tem mi je hotel dati razumeti, da imam pričakovati bogat ho norar za svojo službo.

"Vkljub svojem obilnemu premoženju vendar ni videti zadovoljna, ali ni res tako, Sullivan?" sem vprašal.

"Kakor je videti, res ne", je dejal, "iti če se njena bolezen k dobremu obrne in zopet ozdravi, povem vam, da bo še marsikateri dolar nagrabila."

"Zdi se mi, da nimate posebne za sočutja za svojo sestro."

Med tem pogovorom sva dospela do omenjene hiše. Sullivan mi na moje slednje vprašanje ni maral naravnost odgovoriti. Da bi napeljal pogovor na drugo stran, je pripomnil, da bova v par trenutkih pri bolnici.

Ta del mesta je bil precej živahen. Raznovrstni ljudje so prihajali in odhajali po svojih opravkih. Šla sva naravnost v "Sailor's Home", kjer so mornarji vsak večer imeli svoje orgije in so v razuzdanosti zapravljali svoje trdo prislužene denarje. Takrat je bilo vse tiho in mirno. V pivnici je sedela samo četvorica mornarjev, zagorelih lic, ki so svoje težke glave podpirali z ob mizo vprtimi rokami. Sosedne sobe je prikraden opazoval nas natakarka, ki ni bila navajena takih gostov v teh prostorih. S Sullivanom se za vsoto to družbo nisva zmenila. Njuno je bila hiša dobro znana. Po dolgem hodniku in parkatu čez stopnice sva dospela do bolnišnice sobe. Moj spremljevalec je brez trkanja odprl vrata in vstopila sva k bolnici.

Velika soba je bila bogato opremljena, pa brez vsega okusa. Razum njene postelje je bilo polno raznega pohištva, zadosti še za dve ali tri druge sobe, ki je brez vsakega reda stalo drugo zraven drugega. Dragocene oljne

BLUFANJE BREZ KONCA IN KRAJA.

(Nadaljevanje iz zadnje številke.)

Že pred poldrugim letom je opozarjal dr. Vošnjak na javnih shodih na italijansko nevarnost ter pozivljal člane SNZ in rojake sploh, da se pravočasno pripravijo za izpodbijanje laške propagande. Istotako je tudi na raznih vseučiliščih, pred raznimi klubi, zlasti pa pred ameriškiimi oblastmi, z senatorji in kongresniki živo besedo povdarjal, da bo krivica napram Jugoslovanom od strani Italije le povod za nove boje, katerih ne bo mogla brezbržnost gledati Evropa, pa tudi ves ostali svet ne. Neposredno pred svojim odhodom iz Amerike je napisal krasno spomenico, ki je prišla predsedniku v roke, ne pa, kakor se navadno zgodi s takimi spomenicami, da jih spravi predsednikov tajnik, ki se odposiljatelj lepo zahvali v predsednikovem imenu, ne da bi sploh vedel, kaj je v njih. Istotako pa so se tudi mnogi drugi odlični naši somišljeniki obračali pismeno in ustmeno na kongresmane, opozarjajoč jih na krivico italijanskih zahtev. Zlasti odkar je postala italijanska nevarnost akutna, se je podvojila delavnost SNZ in nje članov, ne da bi zaradi tega peli samim sebi hvalo po časopisju in ne da bi povdarjali, koliko so izdajali za brzojavo. Storili so le to, kar je bila njihova dolžnost in ničesar drugega, ker ne delajo za plačilo ali za javno pohvalo in priznanje.

Tudi SRZ je izdala par brošur, ne proti Italijanom, ampak proti SNZ, Jug. Nar. Svetu in Krfski deklaraciji, par revij, ne za Amerikance, temveč za naše rojake. Vsak nov napad od strani SRZ je najboljše znamenje, da je SNZ storila zopet nekaj dobrega in koristnega, kar so pristasi SRZ zamudili. In še to, da je prišlo med obema organizacijama do nekakega sporazuma, da bode vsaj v tej zadevi delale roko v roki, je SRZ smatralo za potrebno, da izliva ves svoj žolč na člane SNZ, mesto na Italijane in proti njim pred ameriško javnostjo. In ravno tako je tudi danes izpodbijanje italijanskih zahtev veliko manj važno, kakor pa prazno udrihanje proti batinam, katere deli srbska vlada v starem kraju in s katerimi se bo obračunalo, ko bo rešeno važno vprašanje: ali bo ostala naša država enotna, ali pa bo razkosana, da jo bodo ugrabili en del Italijani, manjši del tudi Nemci. Čut vsakega poštenega in zavednega Slovence se upira proti takemu poenotanju od strani srbskih oblasti, ki so sedaj te začasno na krmilu, toda še bolj pa se upira proti italijanski pohlepnosti po našem ozemlju. Treba se je pred vsem obraniti večje nevarnosti, manjše slo se bo pozneje lahko odpravilo.

Dejstvo je, da so ameriški časopisi po večini naklonjeni Jugoslovanom, toda ne toliko zaradi propagande Jugoslovanov samih, temveč zaradi tega, ker uvideva pošten Amerikane, na čigavi strani je pravica in ker je že vsakdo sit laške bahavosti in megalomanije. V državi Ohjo je do 500 ameriških listov, ki zagovarjajo v pretežni večini predsednikovo stališče glede Reke. In v koliko teh listov je poslalo SRZ ali njega člani agitacijske članke, da bi v njih razlagali ameriški javnosti, v koliko so Italijani upravičeni do Reke in do ostalega jugoslovanskega ozemlja? V koliko je SRZ sodelovalo v propagandi proti Italijanom in koliko je v tem doseglo, še ne da posneti iz baharij, katerim nihče ne verja; dejstvo pa je, da so bili vodilni ameriški listi že pred dobrim letom na strani Jugoslovanov, ko je SRZ videlo največjo nevarnost v SNZ in v Jug. Nar. Svetu z londonskim odborom vred.

Na eni strani se SRZ sedaj hvali, da je postalo velik strah dvema velikima organizacijama

vladama (italijanski in srbski), na drugi strani pa jadikuje brezplodno za naše kraje ter dolži SNZ, da je ona kriva, ako bo Italijan ugrabil Reko in vse ostale pokrajine, katere so bile Italiji zagotovljene v londonski pogodbi. Tako nesmiselno bedesto je v stanu napisati samo oni, ki se čuti sam krivega, da ni izpolnil svoje dolžnosti ter bi zaradi tega rad zvalil krivdo na drugega. Več konstruktivnega, pozitivnega dela in manj napadanja vojakov, več propagande, pa manj hvalisanja, pa bi ne bilo treba jadikovati, temveč se resno pripravljati na bodočo odločilno uro, kajti nihče ne veruje, da bi se Jugoslovani mirno in brez odpora podali v italijansko suženjstvo.

Italijani importirajo v naše kraje svoje podkupljence, da kričijo med svetom, da so naši kraji popolnoma italijanski. Pošiljajo deputacije v Pariz, ki zahtevajo priklopitev k Italiji, pošiljajo resolucije in peticije na laškega kralja, vojaške in civilne oblasti, da jih rešijo barbarskih Jugoslovanov. Ako se to ne zadostuje, pomagajo še uradna Italija z raznimi zvinitimi spletkami. Tako je bilo slišati v zavezniških deželah zahtevo italijanskih žensčin v Gorici, da mora biti odrešena, tako se je baje Trst enodušno izjavil za italijansko krono, da si je komaj 15 od sto prebivalstva za priklopitev k Italiji, po italijanski statistiki ni v Reki, Zadru in Šebeniku nobenega Jugoslovana, itd. In pri vsem tem se SRZ pripravlja na odločilni trenutek, ko bo moglo obračunati — s srbskimi palicami! Zadobilo je s tem nov namen in pomen, nov razlog za svoj obstoj in tudi nov povod za nabiranje milijonskega sklada.

Jugoslovani so poslali v Pariz svoje najboljše sinove, da pomagajo jugoslovanskim delegatom v težkem boju proti italijanskim spletkam. Tu so zgodovinarji, geografi, etnografi, vseučiliški profesorji, inženirji, najboljši pravnik itd., in vsi ti so posvetili vse svoje moči v obrambo jugoslovanskega ozemlja, v ohranitev sleherne pedit naše zemlje. V odločilnem številu so zastopani Slovenci, med njimi dr. Gregorin, dr. Zolger, dr. Ribar, inženir Mačkovec, dr. Vošnjak, Šveglj, medtem ko so tudi v Ženevi zastopniki Sl. Nar. Sveta, namreč Vlad. Fabjančič, Anton Lušin in dr. Matej Smalc, in od teh so vsi, ki so bili tekom vojne v inozemstvu, delali za isti in na istem programu, kakor SNZ, z dr. Marušičem vred, ki je sedaj istotako v Parizu, da pomaga pri velikem delu v prid celokupnega naroda. Zastonj pa ščemo med njimi delegata ali Danes pa?

(Konec.)

RDEČE KOPRIVE.

"Kdo je Minka Aleš?" se vprašuje po Clevelandu. — To je tista Minka, ki je pred 12 leti krasila oltar v kapelici Ž. M. B., ko je bil še tam župnik Rev. K. Zalekupa naroda. Zastonj pa ščemo med njimi delegata ali Danes pa?

ZBIRKA VSEH SLOVENSKEH MAŠNIH IN NABOŽNIH PESMI.

Primerna zlasti za šolsko mladino. Pesmi so brez not. Knjižnica trdo vezana velja 35 centov.

Naroča se pri našem upravnistvu, 67 East 7th Street, New York, N. Y.

John Gornik

SLOVENSKE TRGOVECE IN KROJACE

6217 ST. CLAIR AVENUE

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in cenó.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Slabi živci

povzročajo mnogostevilne bolezni. Malo drugih maldij je, ki so bolj trpeče in povzročajo toliko potlosti kakor živčne bolezni. Vse to je treba takojšno zdravljenje. Med drugimi zdravili, pripravljenimi za take slučaje se je

SEVERA'S NERVOTON

(Severov Nervoton) mnogokrat obnesel kot najboljši pripomoček. Priporočamo ga vam kot sredstvo v slučaju duševne potlosti, insonije ali izgube spanja, nervozno izčrpanje ali onemoglost, histerije in nervoznosti sploh. Ojača oslabele živce, jih pozivlja in tako ojača vsi živčni sistem, da mora vzdržavati napor in odganja bolezni. Napredaj v vseh lekarnah. Cena \$1.25.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Društvo Sv. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

naznanja vsem rojakom in rojakinjam med 16. in 50. leti, da je pristop v društvo za nedolocen čas prost. Bolniške podpore izplačuje društvo po \$1.00 na dan. D. S. D. izplačuje zavestne smrtnine, tudi za poskodnino in raznovrstne operacije. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na sledeči odbor: Josip Pavlakovich, predsednik, 51 Low Road; John Golobich, podpredsednik, 5621 Carnegie Ave.; George Westlich, 1. tajnik, 5222 Keystone Street; Josip L. Bahorich, 2. tajnik, 5138 Dresden Way; Anton Skerlong, blagajnik, 5124 Butler St. — Mesecne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v K. S. Domu. — Rojaki! Rojakinja! pristopite danes kajti jutri bo mogoče prepozno.

Naši zastopniki.

Cleveland, O. Podružnica "Sloga", 6313 St. Clair Ave. Mr. Anton Strniša, 6305 Glass Ave.; Mr. Frank Gaspari, 887 Ansel Rd.; Mr. Jakob Resnik 3599 E. 81 St.; Mr. J. Meglich, 6713 Edna Ave.; Mr. John Mesec, 14309 Darly St.; Mr. Frank Suhadolnik, 6107 St. Clair Ave.

Brooklyn, N. Y. Mr. Josip Škrabe, 79 Evergreen Ave.

Bridgeport, Conn. Rev. Mich. J. Golob, 450 Pine St.

Bridgeville, Pa. Mr. Ivan Vrtačnik, Box 595.

Forest City, Pa. Mr. Peter Srnovršnik, Box 279; Miss M. Svete.

Houston, Pa. Mr. John Pelhan

Pittsburgh, Pa. Mr. John Bojanc, 207 - 57 St.; Mr. George Veselič, 5222 Keystone St.; Mr. John Golobich 5621 Carnegie St.; George Witkovich, 5104, Butler St.

Steelton, Pa. Mr. Anton Malcshich, 157 Main St.

Joliet, Ill. Mr. Aleks Plut, 1207 Center St.

Barberton, Ohio, Mr. Joe Lekšan, 149 Center St.

Sheboygan, Wis. Mr. Mike Progar 1621 N. 9 St.

Indianapolis, Ind. Mr. Frank Markič, 765 Holmes Ave.

Willard, Wis. Fr. Pečovšek, Box 10.

Eveleth, Minn. Francis Gregorich, Box 22.

Soudan, Minn. John Loushin Box 1230.

Ely, Minn. J. J. Peshell, Box 165; John Otrin, Box 322.

Braddock, Pa. J. Lesjak, 1111 Wood Way.

New Duluth, Minn. Mike Špehar, 403-97th Ave. W.

Chisholm, Minn. Mrs. B. Globočnik, 309 Central Ave.; John Klun, Box 668.

Buhl, Minn. Gregor Rus, Box 22.

Gilbert, Minn. Frank Učar, Box 574.

Hesperia, Mich. Marko Bluth, R. F. D. No. 2.

KUPUJTE VOJNO - HRANILNE ZNAMKE.

KRIŽARJI

ZGODOVINSKI ROMAN V ŠTIRIH DELIH

Spisal: H. SIENKIEWICH Poslovenil: PODRAVSKI

Dalje.

Jurand se je nekoč že srečal z Danveldom ter ga je potem še dvakrat videl na dvoru mazoveškega kneza kot poslanca, toda od tega časa je bilo preteklo že nekoliko let; vsekako pa ga je takoj spoznal tudi v tem mraku po nabuhlem licu in po tem, da je sedel med ostalimi sredi mize, držeč na naslonjaku z deskami povito roko. Na desni njegovi strani je sedel Siegfried de Loeve iz Insburka, zakleti sovražnik poljskega naroda sploh in Juranda iz Spihova še posebej, na njegovi levi strani sta mu sedela mlajša brata Gotfried in Rotgier. Danveld ju je nalašč pozval, da vidita njegovo zmago nad groznim sovražnikom in da se ob enem radujeta nad sadom izdajstva, katero so si skupno izmislili in h kateremu so tudi oni zdatno pripomogli.

Sedaj so sedeli udobno, imajoči na sebi obleko iz temnega sukna ter lahke meče ob boku, yeseli in ponosni, zroči Juranda z nuphom in z neizmernim preziranjem, kakoršno so zmerom nosili v svojem srcu za vse slabotne in premagane.

Dolgo je trajalo molčanje, kajti hoteli so se do siteda nagledati moža, katerega so se poprej toliko bali in kateri je stal sedaj pred njimi, z glavo pobešeno na prsi, imajoč na sebi robato spokorno vrečo z motvozom okolu vratu, na katerem je visela nožnica meča.

Hoteli so očitno, naj bi kolikor mogoče mnogo ljudij videlo njegovo pokorščino, ker je skozi stranska vrata, ki so držala v druge sobe, dohajal vsakdo, kdor je le hotel, torej se je dvorana na polovico napolnila z oboroženimi gledalci. Vsi so neizmerno rado vedno ogledovali Juranda, razgovarjaje se glasno o njem. Jurand pa, videč jih, se je zopet ojačil, ker je mislil sam pri sebi: Ako Danveld ne bi hotel ostati mož beseda v tem, kar je bil obljubil, pa bi gotovo ne bil pozval toliko prič.

Na to Danveld zamahne z roko in razgovor utihne, na kar da znamenje jednemu pažetu, kateri pristopi bliže k Jurandu, prime z roko za motvoz, ki mu je visel na vratu, ter ga privleče za nekoliko korakov bliže k mizi.

Danveld pa pogleda po navzočih ter reče: "Glejte, kako moč našega reda zmaga zlobo in ponos." "Bog daj, da bi bilo zmerom tako!" odgovore navzoči. Zopet nastane molčanje, na to pa se Danveld obrne k sužnju ter reče:

"Grizel si naš red kakor besen pes, za to pa je Bog odločil, da kakor pes stojiš pred nami z motvozom okolu vratu, čakajoč milosti in usmiljenja."

"Ne primerjaj me s psom, starešina," odvrne mu Jurand, "kajti s tem kradeš čast onim, ki so se z menoj bojevali in poginili od moje roke."

Po teh besedah nastane med oboroženimi Nemci šum, toda ni bilo mogoče kmalu spoznati, ali jih je razsrdil ta pogumni odgovor, ali jih je le ganila resnica tega, kar je povedal.

Toda komturju ni bilo prav, da je dobil razgovor takšno smer, torej je dejal:

"Glejte, kako oholo in drzno nam pljuva v oči ta človek!" Toda Jurand dvigne kyšku roke, kakor človek, ki kliče nebesa sama za pričo, ter odgovori, kimač z glavo:

"Bog vidi, da je ostal moj ponos za tukajšnjimi vrati. Bog vidi in Bog bo sodil, če, sramoteči moje viteško stališče, ne sramotite samega sebe. Jedna je viteška čast, katero mora vsakdo spoštovati, kdor je prepasan z vitežkim pasom."

Danveld naježi obrvi, toda v tem hipu jame grajski norec zvenkljati z verižico, na kateri je držal medveda, in klicati:

"Pridiga! Pridiga! Došel je pridigar iz Mazovije! Poslušajte pridigo!"

Na to se obrne k Danveldu.

"Gospod", reče, "ko je cerkovnik s svojim zvonom prezgodaj zbudil grofa Rozenheima, zapovedal mu je grof, da mora pojesti vrv od zvonca, in sicer od vozla do vozla; ta pridigar ima takisto vrv okrog vratu, torej zapovedje mu, naj jo poje poprej nego do vrši svojo pridigo."

Po teh besedah pogleda plašno komturja, ker ni bil gotov, ali se mu bo ta smejal, ali nemara celo zapove, da ga pretepo radi teh besed. Toda Križarji, uljudni, pošteni in zelo pokorni, kadar se niso čutili dovolj močne, niso proti premaganim poznali nikake mere v napuhu, radi tega mu Danveld ni le pokimal z glavo v znamenje, da mu dopušča takšno roganje, marveč je še sam spregovoril tako surovo, da se je na licih nekaterih mladih pažetov zrknilo začudenje.

"Ne pritožuj se, da ti delamo sramoto", reče, "kajti ako bi te tudi postavil za čuvaja psov, je vsekako naš pasji čuvaj boljši nego vaš vitez!"

A norec, obodren po teh besedah, jame kričati:

"Prinesi čohalo in počesi medveda, on pa ti v zahvalo za to počese tvoje lase."

Na to se tu pa tam začuje smeh, a za hrbtom Križarjev zakliče nekdo:

"Po letu pojdes k jezeru kosit trsičje!"

"Ali pojdes lovit rake na šmrđljivo meso!" zakliče nekdo drugi

Tretji pa doda:

"Sedaj pa lahko greš odganjanje vrane od vislice. Ne bo se ti manjkalo dela."

Tako so se oni rogali nekdanjemu svojemu nasprotniku, strasnemu Jurandu. Veselje je prevzelo vse navzoče. Nekateri so se približali k jetniku ter so ga v obližju pazorno ogledovali, govoreči pri tem: "To je torej oni divji mrjasec iz Spihova, kateremu je naš komtur polomil zobe. Se se mu drži peha na ustih, rad bi nekoga ugriznil, toda ne more!"

Danveld in Križarji, ki so se hoteli kazati navzočim za sodnike, videči sedaj, da se je ta reč drugače obrnila, so se tudi pomešali med one, ki so Juranda obkoljevali. Staremu Siegfriedu iz Insburka to ni bilo po godu, toda sam komtur mu je dejal: "Ne huduj se, bomo imeli še več zabave!" In jeli so tudi oni ogledovati Juranda, kar je bilo zelo redek slučaj, ker je vsak križarski vitez ali "kneht", ki ga je poprej videl tako blizu, navadno zaprl oči za zmerom. Nekateri so klicali: "Širokopleč je, daš ima kožuh pod

vrečo! Mogli bi ga omotati s slamo in ga voditi po sejnih!" Drugi so jeli zahtevati piva, da bi bilo še bolj veselo.

In zares so zažvenketali v veži polni kovinasti vrči, in temna dvorana se je napolnila z vonjavo pene, ki je silila izpod pokrovov. Razveseljeni komtur je dejal: "Tako je prav! Naj si on nikakor ne misli, da je njegova sramota nekaj velikega!" Na to so se mu jeli znovič bližati in, trkajoči ga z vrči v brado, so klicali: "Gotovo bi rad pil tudi ti, mazurski rilec!" Drugi so si zopet vlivali pivo na dlan in prskali mu ga v oči. Jurand je stal med njimi ves potr in ponižan; končno pa je pristopil k staremu Siegfriedu in očitno čuteč, da dalje ne bo mogel vzdržati, zakričal tako glasno, da je prevpil ves truš v dvorani:

"Radi ran Kristusovih in pri izveličanju vaših duš, dajte mi mojega otroka, kakor ste mi obljubili."

Hotel je prijeti starega komturja za roko, toda ta se mu umakne in reče:

"Proč, suženj! Kaj hočeš?"

"Izpustil sem iz ječe de Bergova ter prišel sam, ker ste mi obljubili, da mi daste za to moje dete, ki ga imate tukaj."

"Kdo ti je obljubil?" ga vpraša Danveld.

"Na vest in vero, ti, komtur!"

"Ali imaš priče? Toda čemu je treba tu priče, ako je bilo to o-

prto na čast in pošteno besedo?"

"Na tvojo čast in na čast reda!" zakliče Jurand.

"Radi tega tudi dobiš svojo hčer!" odvrne mu Danveld.

Na to se obrne k navzočim in reče:

"Vse to, kar ga je tu doletelo, je le nedolžna igrača proti meri njegovih prestopkov in zločinov. Ker pa smo mu obljubili hčerko, ako pride sanj, da se pred nami poniža, in ker beseda Križarja ne sme biti prelomljena, kakor bi bila to beseda božja, radi tega podarimo prostost oni deklini, katero smo oteli razbojnikom, in po izgledni pokori za svoje grehe, doprinešene proti našemu redu, dovolimo tudi njemu, da se vrne domu."

Mnogi so se začudili tem besedam, ker so vedeli, da je Danveld že dolgo gojil mržnjo do Juranda, ter takšne prijenljivosti niso pričakovali. Stari Siegfried, kakor tudi Rotgier in brat Gotfried, čudno pogledajo Danvela, on pa se je delal, kakor bi tega ne videl, in rekel:

"Hčerko ti odposljemo, spremljano od straže, ti pa ostaneš tukaj, dokler se straža ne vrne in dokler ne plačaš odkupnine."

Jurand sam je bil osupnen, kajti že se je bil odrekel nadeje, da bi bila njegova žrtev Danuši v prosep. Radi tega je hvaležno pogledal Danvela in dejal:

"Bog ti povrni, komtur!"

"Spoznaj Kristusove viteze!" reče Danveld.

Čez trenutek reče Jurand:

"Veliko je njegovo usmiljenje! Dolgo že svojega otroka nisem videl, torej dovolj, da vidim deklico in jo blagoslovim."

"Prav, toda to se zgodi pred vsemi tu navzočimi, da bodo oni priče naše vere in ljubezni."

Po teh besedah zapove najbližjemu pažetu, naj pripelje Danušo, sam pa stopi k de Loeveju, Rotgieru in Gotfriedu ter se jame z njimi živo razgovarjati.

"Jaz ti ne nasprotujem, daš poprej to ni bil tvoj namen", reče stari Siegfried.

Toda vročekrvni Rotgier, znan po svoji hrabrosti in okrutnosti, reče:

"Kako to? Mar hočeš spustiti ne le devoj, marveč tudi tega zlojvega psa, da nas bo še znovič grizel?"

"Ne bo nas več grizel!" omeni Gotfried.

"Ej, on plača odkupnino!" odvrne Danveld.

"Ako bi tudi dal vse, saj on v enem letu dvakrat toliko zapleni!"

"Glede deklice vam ne nasprotujem", ponovi Siegfried, "toda vsled tega volka se bodo potem še pogostoma jokale naše ovčice."

"A naša mož-beseda?" vpraša smeje se Danveld.

"Poprej si govoril drugače..."

Danveld pomigne z rameni.

"Imeli ste šele nekoliko zabave, imeli jo boste še več."

Drugi so znovič obkoljili Juranda in pod vrisom slave, ki je po Danveldovem blagem postopanju padla na vse Križarje, jamejo mu govoriti v oči:

"Nu, štempihar", reče mu kapitan grajskih strelcev, "ali bi postopali tvoji paganski bratje tako blago z našimi vitezi?"

"Mar ti nisi pil našo kri?"

"A mi tebi dajemo kruh za kamen!"

Toda Jurand se že ni več zmenil ni za roganje niti za preziranje, ki je zvenelo iz njihovih besed; srce mu je močno vtrpalo, a na trepalnice se je nabirala vraga. Misli je na to, da čez malo časa zagleda Danušo, in da jo zagleda le vsled njihove milosti, radi tega jih je nekako spokorno gledal in končno rekel:

"Resnica, resnica! Bil sem vam strašen..." toda izdajstva nisem poznal!"

Med tem se začuje nakrat na drugem koncu dvorane klic: —

Dr. J. V. Zupnik

ZOBOZDRAVNIK

6127 St. Clair Avenue

nad Grdinovo prodajalno.

Najbolše mogoče zobozdravniško delo za zmerne cene.

Kot plačilo se vzame tudi "Liberty Bonde"

"Deklico peljejo!" V dvorani je takoj nastala tišina. Vojaki se mahoma vstopijo na obe strani, kajti nikdo njih ni videl še doslej Jurandove hčerke, a večina ni niti vedela, da se nahaja ona v gradu, kajti Danveld je izvrševal svoja dela tajno, a oni, ki so vedeli vse to, jeli so sedaj šepetati o njeni nenavadni lepoti. Radi tega so se oči vseh obrnile proti vratom, skozi katera bi imela priti.

Med tem se ondi najpoprej pojavi paže, za njim vsem dobro znana služabnica reda, za njo pa je korakala deklica v beli obleki, z razpletenimi lasmi, zvezanimi s trakom na čelu.

(Nadaljevanje prih.)

Molitveniki z velikimi črkami za slabovidne in vse druge knjige iz bukvarne Ave Maria

se dobe pri

ANTONU STRNIŠA

6305 Glass Ave.

Cleveland, O.

Telefon: Main 1441.

Telefon: C. 11821-V

Mihael S. Čerezin

HRVATSKO-SLOVENSKE ODVETNIK

PISARNA: SOBA ŠT. 414 ENGINEERS BUILDING, na četrtm nadstropju.

Vogal St. Clair in Ontario ceste, blizu Public Square CLEVELAND, OHIO.

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se dajte premetiti z nizjo ceno ničvrednih ponaredb.

Stari, pravi Pain-Expeller dobete le v zavitku kot je tu naslikan. Pri kupovanju pazite na isto znamko, na besedo Loxol in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobili v vseh uglednih lekarnah in naravnost od nas. Steklenica za 65c. je koristnejša kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York

DR. S. HOLLANDER,

DENTIST

1355 E. 55th St. vogal St. Clair Ave. NAD LEKARNO.

Ure od 9. polodne do 8. zvečer. Zaprt ob srednjih popoldnih in ob nedeljah.

NAZNANILO

Posestva katera imamo mi za prodati so sledeča:

Eno posestvo na vogalu za več trgovin.

Eno posestvo na vogalu za dve trgovini.

Eno posestvo, residence z 7 sobami.

Eno posestvo, residence s 12 sobami.

Eno posestvo, residence z 7 sobami in kopališčem.

Eno posestvo, residence z 8 sobami in kopališčem in garage.

Eno posestvo, residence z 9 sobami.

Dve posestvi, residence z 8 sobami in kopališčem.

Eno posestvo, residence z 10 sobami in kopališčem.

Eno posestvo, residence z 4 sobami in kopališčem in približno en akter sveta zraven na Blvd.

Vsa zgoraj navedena posestva so v dobrem redu in zelo po ceni ter se lahko kupijo na lahka odplačila. Zatorej bode v vašo lastno korist če se oglosite pri nas predno kupite kje drugje.

Imamo tudi zelo veliko lotov v različnih lokalih po nizkih cenah.

ST. CLAIR REALTY CO.

6313 ST. CLAIR AVE.

Pohištvo, peči in hladilnice Ice - Boxes

Vedno najbolše in najcenejše pri

THE STAR FURNITURE CO.

5824 ST. CLAIR AVE.

GOTOVINA ALI KREDIT. VZAMEMO LIBERTY BONDE KOT GOTOV DENAR.

Nova vojska se bliža.

George Washington pravi: "Naj boljše sredstvo za ohranjenje miru je, da smo pripravljeni za vojko." Nova vojska se nam zopet bliža: vojska s poletnimi želodčnimi mi neprikljiki. Neprava hrana, sprememba vročih dni in hladnih noči, sprememba vode itd., povzročajo razne želodčne in notranje bolezni. Da smo pripravljeni za to vojsko, je najboljšo sredstvo, da si ohranimo zdravje. Ali pa moremo dobiti kaj boljše ga za to sredstvo, kakor je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino? S pomočjo tega zdravila spraviš svoje prebavne organe v normalno stanje, prebava bo pravilna in bati se Vam ni ničesar. In še nekaj. Trinerjevo zdravilno grenko vino je tako delikatan, da ne more škodovati še tako natančnemu želodcu. Dobi se po vseh lekarnah. — Ali kašljate? Veliko ljudi se v tem času pritožuje o prehladu in kašlju, toda Trinerjeva zdravila za kašelj — Triner's Cough Sedative — hitro in gotovo pomaga. V vseh lekarnah. Josip Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

National DrugStore

Slovenska Lekarna

vogal St. Clair in 61 ceste.

Naša lekarna je tekom svojega obstanka postala znana kot najboljši kraj, kjer se dobe zanesljiva, sveža in dobra zdravila. Z vsi krbo tudi izdelujemo zdravila po zdravniških predpisih.

Kadar dobiš od zdravnika predpis za zdravila, pridi vselej k nam in boš zadovoljen.

Naša zdravila so vedno sveža.

OBRESTOVATI

Se prične vsaki dan kadar naložiš v

LAKE SHORE BANK

Obresti se plačujejo do dneva, ko vzdigneš denar, kakor po splošni regulaciji.

St. Clair and E. 55th St. Prospect and Huron Rd. Superior and Addison R.

VAŠA OBLEKA

bo zgledala kot nova ako jo prinesete nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko prenamerimo po novi modi.

Frank's Dry Cleaning Co.

Telefon: Central in Rosedale 9694.

Delavnica in urad

1361 EAST 55th ST.

naproti Lake Shore Banke.

COLLINGSWOOD — PODRUŽNICA

15513 WATERLOO RD.

J. J. PESHELL

Box 1-5 Ely, Minn.

ima v zalogi molitvenike z malim in velikim tiskom.

ZASTOPNIK

Frank Gašpari 187 Ansel Road

Cleveland, O., in sledeče knjige:

Molitvenik z malimi in debelimi

črkami. Abecednik in Katekizme

vezane in nevezane. Istotako la-

hko dobite pri

Frank Suš dolnik-u

6107 St. Clair Ave., Cleveland, O.